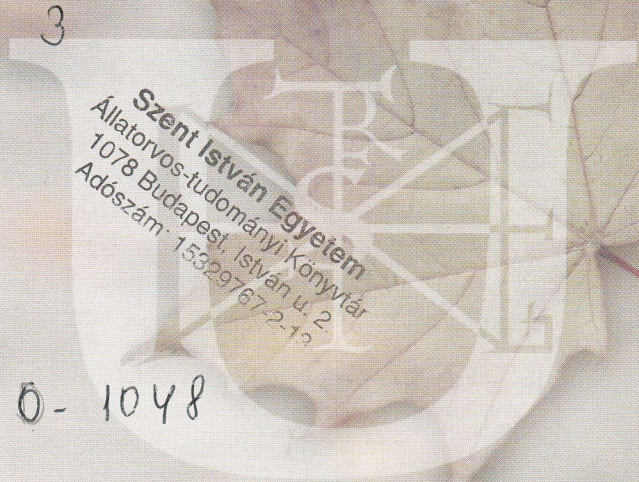




KI V E T Í T É S

A Szent István Egyetem Állatorvostudományi Kar hallgatói lapja
XI. évfolyam, 7. szám, 2007. november



Bemutkozik a
Sebészet tanszék I.

Egy nyár az **USA**-ban

Gólyatábor:
élménybeszámoló

Nosztalgia rovat:
egy kis parazitológia

Hi lesz a kedvenc
tanárod az
egyetemen?

Halt úr zenét hallgat
és múzeumba megy

Egy **zoológus**
nyári naplójából



Tartalom

Bemutakozik a Sebészeti tanszék

Interjú Dr. Németh Tiborral

4

Gólyabál

7

Beszélgetés Dr. Bodó Gáborral

8

Gólyatábor

10

Gólyaavató

11

Nosztalgia rovat

Egy kis parazitológia

12

Játszós oldal

14

Teszt

Ki lesz a kedvenc oktatód?

16

Kult Úr rovata

Nemzeti Múzeum

18

Emil. Rulez!

19

A Kamarai Állatorvos aktuális számából

Sikeres autológ őssejt-transzplantációk sertésben

20

Zoológus oldalak

Fejezetek egy zoológus naplójából

22

Nemzetközi Béke Nap

23

Egy nyár az USA-ban

23

Pillanatképek, EFOTT, 2007

25

ki VET Í T É S

A SZENT ISTVÁN EGYETEM
ÁLLATORVOS-TUDOMÁNYI KARÁNAK
HALLGATÓI LAPJA

Megjelenik 500 példányban.

e-mail: kivetites@freemail.hu

Felelős kiadó:

Kenéz Ákos SZIE ÁOTK HÖK Elnök

Főszerkesztők:

Kiss Dominika

Szabó Réka

Főszerkesztő Emeritus:

Rév László Zoltán

Címlap:

Dr. Nyíri Gábor

Tördelés, design:

Kiss Dominika

Szabó Réka

Szerkesztő:

Kárpáti Csilla

Munkatársak:

Dobozy Nóra

Horváth Karina

Karancsi Zita

Molnár Orsolya

Papp Melinda

Dr. Perényi János

Sótonyi Kata

Fénykép:

Molnár Orsolya

Sótonyi Kata

Papp Melinda

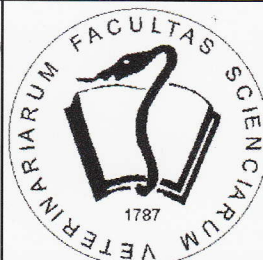
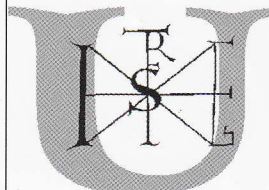
Nyomdai munkák:

mondAt Kft.

KIADJA A P&G Pet Care

A Szerkesztőség a megjelent cikkek tartalmával és szellemiségével nem minden esetben ért egyet, azokért felelősséget nem vállal.

KÖSZÖNJÜK PROF. DR. VÖRÖS KÁROLY, DR. SZALAY FERENC, AZ ANATÓMIAI ÉS SZÖVETTANI TANSZÉK, A DÉKÁNI HIVATAL, A KOLLÉGIUM, A KÖNYVTÁR, A NORMATÍV KUTATÁSI BIZOTTSÁG, A SEMMELWEIS EGYETEM MEDIKUS C. LAPJA, ÉS A TANULMÁNYI OSZTÁLY ÖNZETLEN SEGÍTSÉGÉT!



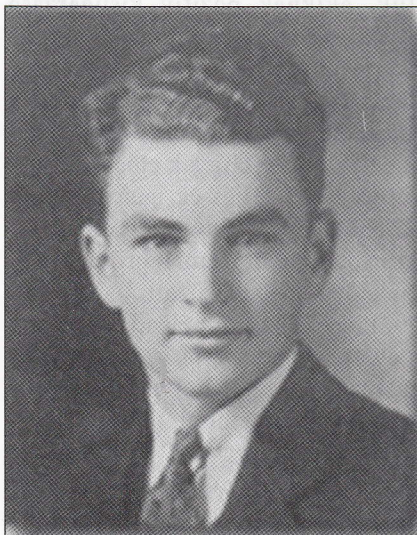


Sziasztok!

Végre mindenki legnagyobb örömére vége a nyárnak, és újra itt ülhetünk együtt a kötelező előadásokon! Külön üdvözet az idei gólyáknak, akik sikeresen túlestek a Gólyatábor, az első Equus-buli, és a kollégiumi gólyaavatás hatalmas, ámde mindenki számára felettebb szórakoztató megpróbáltatásain! Remélem kezdték egymást megismerni, és feltérképezni az Egyetem és fővárosunk nyújtotta lehetőségeket, amiket használjatok is ki, amikor csak tudtok!



Ez az oldal most főleg Nektek, gólyáknak szól, azért hogy megismerjétek az Egyetem legtöbb programjának, így a Gólyatábor, a Marek Napok, a Gólyabál és természetesen az Equus Napok egyik fő támogatójával, a Eukanuba céggel, nem mellesleg a cég az újságot is nagy mértékben szponzorálja.



A Eukanuba története:

A Eukanuba cég az állatok táplálásának elkötelezettje.

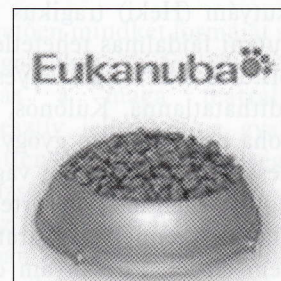
Az Iams-Eukanuba céget Paul Iams az állatok takarmányozásának szakértője alapította 1946-ban. Olyan kiváló minőségű kutya és macskaeledelek előállítását tűzte ki célul, amelyek minden táplálkozási szempontból teljes értékűek, és kedvenceink minden életkorában és terhelési szakaszában a fehérjék, zsírok, szénhidrátok, vitaminok és ásványi anyagok optimális egyensúlyát biztosítják.

Paul Iams felfedezte, hogy az egyensúly önmagában nem elég. A lehető legjobb minőségű nyersanyagokra van szükség ahhoz, hogy olyan kiváló minőségű állateledel készülhessen, mint a Eukanuba. A Eukanuba minőségi követelményeiből kifolyólag minden termékünk megfelel a Nemzeti Kutatási Tanács (National Research Council, NRC), valamint az Amerikai Tápellenőrző Hivatal (Association of American Feed Control Officials, AAFCO) magas minőségi elvárásainak.

A kutatás és fejlesztés a Eukanuba sarokkövei. Már több, mint 50 éve járulunk hozzá jelentősen a kutyák és macskák táplálásának jobb megértéséhez. A Eukanuba az elmúlt 60 évben úttörő munkát végzett a kutya- és macskatápok kutatása és fejlesztése terén. 13 világújdonságnak számító felfedezést tett, melyek alapjaiban változtatták meg táplálkozástudományi ismereteinket, ezáltal a kutyák, macskák táplálását is. Ezek például az egészséges emésztésért, az egészséges bőrért és szőrzetért, az immunrendszer erősítéséért, a veseműködés javításáért vannak, valamint az elsők között fedezte fel a nagytestű és a középkorú kutyák speciális táplálékigényét megfelelően kiszolgáló formulákat. Ezeknek a felfedezéseknek köszönhető, hogy a Eukanuba vezető szerepet tölt be a világ szuperprémium tápjai között.

Ma a Eukanuba egy speciális Állatgondozó és Kutató Központot tart fenn, amely négylábú társaink százainak ad otthont, és ahol élelmezéskutatók, állatorvosok, fejlesztő mérnökök és technikusok csapata gondoskodik arról, hogy minden Eukanuba termék illetve diétás táp biztosítsa a kedvenceink jó közérzetét. Az Állatgondozó és Kutató Központban folyamatosan azt keresik, hogy miként lehet a tápláláson keresztül az állatok egészségét fenntartani, jó közérzetüket és jólétüket növelni. Ez az oka annak, hogy a kutya és macskatulajdonosok, állatorvosok, állattenyésztők az egész világon bízhatnak a Eukanuba termékek kiváló színvonalában.

Köszönöm, ha elolvastad, mindenkinek jó tanulást és főleg kevesebb parát kívánok, mint amiben nekem volt részem tavalyl! A Eukanubával kapcsolatos gondjaitokkal keressetek bátran, az e-mail címemet megkapjátok a KIVETÍTÉS szerkesztőtől!



Eukanuba

*Kutasi Péter
Eukanuba összekötő*

A kiadvány a **Eukanuba** támogatásával készült



Bemutatkozik a sebészet

Interjú Dr. Németh Tiborral



Mikor és hogyan döntötte el, hogy állatorvos akar lenni?

Legjobb tudomásom és felmenőim emlékezete szerint hat éves korom óta készültem az állatorvosi pályára, amely elhatározás olyan korábbi vetélytársakat szorított ki, mint bohóc, csillagász és régész. De hogy jut eszébe egy orvos és egy jogász egyetlen kislának ez a hivatás? Nos, amennyire fel tudom idézni, az áldozatos orvosi hivatás édesanyámtól látott példája, és az állatok iránt érzett szeretet és érdeklődés egyfajta ötvözte szülhette meg bennem a gondolatot, amelyet első imádott kiskutyám (Heki) tragikus autóbalesete utáni fájdalmas tehetetlenség gyerekkori érzése tett végérvényessé és visszafordíthatatlanná. Különös, hogy embert soha nem akartam gyógyítani, pedig édesapám mindig erre vágyott, és bár nagy betegen még megérte doktorrá avatásomat, ennek az akaratának nem tettem eleget. Édesanyám ellenben mindig azt mondta: "kisfiam, ha jól tanulsz, az lehetsz majd, ami szeretnél; de ha rossz tanuló leszel, akkor se csüggedj, mert a kukásoknál mindig van felvétel" (itt kérek elnézést az említett szakma jeles képviselőitől). Úgyhogy igyekeztem jól tanulni: az egyetemig egyetlen, a gimnázium 3. osztályában összeszedett, igazságtalan matek négyes kivételével unalmasan egyhangú (jeles!) jegyek szerepeltek a bizonyítványaimban.

Miben volt más régen a hallgatói élet?

Egyetemi éveim a szorgalmas tanulás és az egyetemi hallgatói lét jó értelemben vett lazasága kettősségének jegyében telt. Míg továbbra is hoztam a szüleim és a magam számára is fontos jó eredményeket (sokak szerint sohasem lettem igazi hallgató, mivel nem sikerült egyszer sem UV-znom), nem maradtam ki az évfolyamunkon egyre inkább formálódó baráti társaságunk "elhajlásaiból". Mivel a "mókusörs" majdnem minden tagja fővárosi volt, mi nagyrészt kimaradtunk a kollégiumi bulikból, és "extramurálisan" öregbítettünk intézményünk és annak hallgatóinak hírnevét. Szép emlékek maradtak bennem a mai hallgatóság által talán már nem is ismert csirke- és sertésoltásokról, az építőtáborok gyümölcsszüreteiről, a közös évfolyamkirándulásokról, amely utóbbiak szervezésében elévülhetetlen érdeme volt akkori évfolyamfelelős tanárunknak, Seregi Jánosnak. A mi évfolyamunk is tevékenyen kivette részét az akkoriban alakuló IVSA kapcsolatok ápolásából, amelyek keretében számos alkalommal utaztuk be európa nyugati felének tájait és egyetemeit. Talán szintén nem ismert a mai hallgatóság előtt, hogy az én egyetemi éveim alatt az aula, a tornaterem és a menza terültén minden hétvégén működött az Állatorvosi Egyetem Klubja, amely éveken keresztül vetélytársa volt a SOTE klubnak, a KEK-nek vagy a Közgáz klubnak. Hihetetlenül büszkéek voltunk rá, és az állatorvostan-hallgatói lét reputációját e téren is meghozta. Akkoriban ezek igazi egyetemi klubok voltak, és sajátos, mondhatni hagyományos stílusú és koreográfiájú ismerkedési lehetőséget jelentettek számunkra. A kötetlenebbnek mondható szorgalmi időszakokat azért az én időmben is kökémény vizsgaidőszakok követték, amikor a mai hallgatósághoz hasonlóan mi is leamortizálódtunk. A velünk megismerkedő, más egyetemeken tanuló hallgatók el sem tudták képzelni, hogy milyen lehet az a tantárgy, amelynek egyszeri átvételéhez 3 hét kell (ti. kórbonctan), hiszen ők letettek 8

vizsgát ennyi idő alatt. Gyakran meg is sértődtek, amikor azt mondtuk: ha lett volna egy szabad hétvégénk, már régen elvégeztük volna az ő egyetemüket is...

Ki volt a kedvenc oktatója hallgató korában?

Hallgatóként azokat az oktatókat szerettük, akiknek pozitív kisugárzása volt, akik egyéniségek voltak, és akik jó és könnyen érthető előadásokat tartottak. Ami az érdekes, hogy ezek a kedvencek korántsem a legérdekeltebbnek számító tárgyak előadói közül kerültek ki. A teljesség igénye nélkül említeném meg Kutas Ferenc professzort, aki a biokémia briliáns előadójaként - többek között - arról volt híres, hogy a második előadástól kezdve név szerint és arcról is megjegyzett minden egyes hallgatót a száz feletti létszámú évfolyamból. Még azt is észrevette, ha egyvalaki hiányzott az előadásról. Nem volt szüksége katalógusra! A másik kedvenc Túri Ernő professzor volt, aki a szövettan száraz anyagát csodálatos rajztudásával, kellemes orgánumával és óramű precizitású logikájával képes volt megszerettetni velünk. És hol volt még akkor a power point?! Kréta, tábla, esetleg egy-egy dia. A gyakorlatvezetők egy külön világot jelentettek, ők mindig közelebb voltak a hallgatósághoz, akik közül sokan közülük azóta tanártársaim lettek, de mindig hallgatói tisztelettel fogok viseltetni irántuk.

Mindig kisállatokkal akart foglalkozni? Mi vonzotta a sebészet felé?

Én tényleg mindig kisállatokkal akartam foglalkozni, ugyanis az édesanyámtól látott emberorvosi színvonalú és igényességű medicina lehetőségét csak a kisállatok gyógyítása területén tudtam elképzelni, fehér köpeny, tiszta rendelő, mosolygó orvos, tulajdonos és beteg idealizált képében. Mivel édesanyám egyetemi szülésnőgyógyásként dolgozott és többek között műtéttant is oktatott a SOTÉ-n, a manuális indíttatás adott volt



számomra. A sebészet iránti vonzalom ösztönösen jött, egyszer csak azt vettem észre, hogy a gyakorlatokon legtöbbször én varrogatom a hullákat, és talán csak én olvasom el a vonatkozó előadásanyagot a gyakorlatra. Már hallgató koromban bejártam a sebészetre, szakdolgozó is voltam és önállóan 5. éves koromban fejezhettem be egy köldöksérv műtétet.

Mennyire rögös az út a diplomától a sebészeti tanszékvezetői posztig?

Ez a bizonyos út nem annyira rögös, mint inkább szerencsés volt, némi energiabefektetéssel és önfegyelmellett ötvözve. Mivel a diplomamunkám elkészítése és átlagosnál aktívabb jelenlétem a tanszéken a munkatársak előtt ismertté tett, és mivel egy státus megürült a klinikán, Tóth professzor meghívott a tanszékére. A Sebészet akkoriban nem volt könnyű helyzetben, hiszen rövid idő alatt számos addigi nagy nevű oktatóját különböző okok miatt véglegesen nélkülözni volt kénytelen, így a tanszék két szenioron kívül - frissen végzett állatorvosok alkották, természetesen számottevő tapasztalat nélkül. Nos, én ennek a csapatnak az egyik legfiatalabbjaként csöppentem bele a mélyvízbe. Hihetetlen nehéz volt az első időszak, amikor különösebb segítség nélkül, magunkra és egymásra utalva kellett minél több ismeretet megszerezni. Szerencsére többször volt alkalmam hosszabb-rövidebb időt külföldi egyetemi sebészeti klinikákon tölteni, igazán nagy nevek mellett, akiktől lassacskán tapasztalatokat, az egyre inkább elérhető irodalmi forrásokból információkat, a saját betegek ellátásából pedig gyakorlatot tudtam szerezni. Az évek során többen elhagyták a tanszék a korábbi fiatal csapatból, a maradék közül pedig talán én voltam az, aki leginkább igyekeztem teljesíteni az egyetemi oktatókkal szemben támasztott követelményeket: PhD, közlemények, kutatási projektek stb. Tóth professzor végleges külföldre távozása után pedig egyre inkább meghatározó szerepet töltöttem be a tanszék életében, majd Felkai dr. nyugdíjba vonulását követően, immár habilitált oktatóként kaptam a kinevezést a tanszék élére.

Milyen szempontokat tart fontosnak tanszékvezetőként mind az oktatás, mind a klinikai munka terén?

Tanszékvezetőként számos szempontnak kell megfelelni, és soha nem lehet valamennyit egyidőben teljesíteni. Ami a legfontosabb számomra, hogy a hallgatóknak szó szerint jó érzést jelentsen, ha a sebészeti klinikára jönnek, ha a sebészeti előadásokat és gyakorlatokat hallgatják, ha összefutnak velünk az ebédlőben. Annyi feszültség és keserűség van a mai hallgatókban, nagyrészt önhibájukon kívül, hogy a komfortérzet kialakítása az elsődleges cél kell hogy legyen, mert ezen az élményanyagon keresztül lehet csak a többi célt elérni. A második szempont, hogy a graduális és a posztgraduális hallgatóknak, a maguk szintjén szükséges és elégséges tudást adjunk át mind elméleti mind gyakorlati síkon. Küldetésnek érzem azt, hogy a végzett állatorvosok egyfajta sebészeti szemlélettel és alázattal kezdjék meg munkájukat, és az elvárható igényességű tevékenység vegye át a múltból örökölt rossz beidegződéseket és igénytelenséget. Ezekhez a célokhoz, megint csak tanszékvezetőként, meg kell teremteni a magam, a munkatársaim és a klinika stabil szakmai egzisztenciáját, amely szintén embertpróbáló feladat nap mint nap. Mindemellett kutatási projekteket és ehhez kapcsolódó PhD programokat kell menedzselni, amelyek keretében számos, humán sebészekkel közös tevékenységet végzünk.

Mi változott a tanszéken, mióta átvette a vezetését? Tervez egyéb változtatásokat?

A tanszék munkatársi állományában egyetlen személy lett új, mióta döntéshozó pozícióba kerültem 2000-ben, először helyettesként, majd 2005-től vezetőként. Azóta mindent megteszek, hogy a velem hasonló korú kollégáimat úgy vezessem, hogy ne kelljen egyszer sem éreztetnem velük, hogy a főnökük vagyok. Ugyanakkor fogadják el és értsék meg azt, hogy ebben a pozícióban a végső döntéseket nekem kell meghoznom. Úgy érzem, egyenlőre sikerült megtartanom a

munkatársaim bizalmát és elfogadását, amelyben az is segít, hogy semmiben nem adok magamnak felmentést csupán azért, mert vezetői beosztásba kerültem: ugyanúgy operálok, ügyelek, éjszakázom, mint ők. Szerencsére eddig egyszer sem kellett élnem a vezetői jogaimmal, méginkább nem visszaélni velük!

Milyen műtétet szeret a legjobban végezni?

Valójában minden "véres" beavatkozás ösztönösen vonz, ez már csak így van a sebészek különös "állatfaján" belül. Komolyra fordítva a szót, olyan hasi vagy mellkasi beavatkozások jelentik számomra a legnagyobb örömet, amikor a szakmai ismereteim és tapasztalatom mellett az intuícióimra és egyfajta improvizatív készségekre is szükség van a kóros állapot megszüntetése érdekében. Természetesen a gyakrabban operált típusos műtétek is megelégedettséget jelentenek, hiszen minden eset bizonyos értelemben más és más. A szakmai tevékenység csúcspontja számomra, ha a korábban akár életveszélyben lévő beteg sikeres műtéti gyógykezeltése visszaadja egy család valamennyi tagjának örömét és életkedvét, és amely élmény nekünk nap mint nap, akár többször is megadatik.

Gyakorlatot vagy előadást szeret jobban tartani?

Alapvetően mindkét formáját szeretem a hallgatókkal való foglalkozásnak. Az előadás a maga teátrálisával, szuggesztív jellegével, a gyakorlat a közvetlenséggel, testközelséggel tud elvarázsolni. Mindazonáltal, az internet, az elérhető szakirodalmi források korában egyre inkább elavultnak érzem a hagyományos előadás-gyakorlat oktatási metodikát. Én egy olyan kiscsoportos gyakorlati szeminárium jövőbeli fikciójáról álmodom, amikor egy adott témát az annak up-to-date elméleti hátterével, különböző információforrások előzetes áttanulmányozása után felkészülten érkező, érdeklődő és motivált hallgatókkal interaktív módon, esetek ismertetésén keresztül abszolválunk, miközben észrevétlenül a szemléletátadás és -átvétel is megvalósul. Ehhez persze az egész kurrikulumot újra kellene



gondolni, és persze motivált hallgatókra is szükség lenne.

Jelenleg milyen kutatási tevékenységet folytat?

Jelenleg, humán transzplantációs sebészekkel együtt, nemzetközi kooperációban autogén azaz saját szövetből képzett érprotézis kísérletes illetve klinikai tesztelését végezzük, amelynek óriási lehetősége van főként a humán májtranszplantációk egyes vasculáris szövődményeinek kivédésében. Büszke vagyok arra, hogy az általunk kidolgozott technikával már egy nőbeteg életét sikerült megmenteni a humán sebész kollégáimnak, amit le is közöltünk a világ első számú transzplantációs folyóiratában.

Milyen szint preferál a műtősruhák terén?

Zöld vagy kék.

Marad ideje a családjára a sok munka mellett?

Olyan ember vagyok, aki tudja azt, hogy hol és mikor van vége a napi munkának, és tudatosan törekszik is rá. Amikor az általam meghatározott napi feladatokkal elkészülök, bármennyire is szeretem a hivatásomat, pillanatok alatt le tudom zárni magamban az oktatói énemet. Ezután a családomra koncentrálok, és igyekszem otthon is helyt állni. Persze az ember mindig úgy érzi, keveset van a szereteteivel, de ezzel az érzéssel meg kell békülni, és élvezni kell és lehet minden percet, ami a családdal tölthető.

Szeretné, hogy a gyerekeiből is állatorvos legyen?

Alapvetően a fiam állatorvosi karrierje elé nem gördítenék akadályt, a lányomat viszont ahogy csak lehet, lebeszelném róla (elnézést kérek a hölgy olvasóktól!). Szerencsére egyikőjük sem mutat határozott és következetes érdeklődést a pálya iránt, a fiam 3 éves kora óta rendőr akar lenni, a lányom pedig írói babérokra tör a jelen állás szerint. Van viszont egy 5 éves keresztfiam, aki, mióta az eszébe jutja, állatorvos akar lenni. Otthon a kutyákat rendszeresen vizsgálja, rendel, operál, és azt mondja, hogy ő is Németh, pedig

nem ez a családneve, csupán abban a tudatban él, hogy a doktor szó helyett a családnevem jelzi azt, hogy orvos vagyok. Már oltottunk együtt kutyát, és lassan eljön az idő, hogy velem akar majd dolgozni.

Mivel foglalkozna, ha nem állatorvos lenne?

Ha abba kellene hagynom vagy abba hagyhatnám az állatorvoslást, elvégezném a művészettörténet szakot, és sokat utaznék, tanulmányokat írnék műalkotásokról, stílusokról.

Kedvenc film/könyv?

Talán nem neveznék meg konkrét alkotásokat. A filmek világában mindenevő vagyok, de az ún. művészfilmeket nem kedvelem. Inkább kikapcsolódást, mint elgondolkodást várok a filmtől. A könyvek közül a történelmileg hiteles, dokumen-tumértékű, valós személyekre is épülő regényeket szeretem. Ilyenkor mindig a korra vonatkozó történeti áttekin-téssel kezdek, és a történelemtörténetek mindig mellettem vannak az olvasás alatt.

Ki lenne az a három híres ember, akikkel szívesen vacsorázna együtt? Miért?

Nem szeretnék híres emberekkel vacsorázni, és különösen nem mindjárt hárommal! Inkább az átlagosnál nagyobb intelligenciájú és okos emberek fognak meg, de azok nem feltétlenül híresek. Van néhány az ismerőseim között.

Ha elvállalná egy filmben James Bond szerepét, kit választana partnernőjéül?

A kérdést annak kritikájával kerülöm meg! Ha jól megfigyelik, James Bondnak mindig két nője van, tehát egy választással nem úsznám meg! Egyet pedig már választottam!

Vannak káros szenvedélyei?

Igen van! Úgy hívják: futball. Káros magamra és a környezetemre! Gyerek koromban magasabb szinten űztem, de a szüleim nem engedték egy idő után a tanulmányaim miatt. Aztán az egyetem után újra elkezdtem focizni, és a mai napig igazolt labdarúgó vagyok a Budapest I. osztályban és az állatorvos

válogatottban. Már abba kellene hagynom, de nem megy, pedig jövőre már 40 éves leszek! Ilyenek a káros szenvedélyek!

Mi az az 5 dolog, amit egyszer feltétlenül ki akar próbálni?

Őszintén szólva nem vagyok vagabund típus, tehát nincsenek extrém vágyaim, céljaim, amelyeket - ha addig élek is - meg kell, hogy valósítsak. Kicsit amolyan predesztinációs felfogású vagyok, nem gondolom, hogy feltétlenül mechanikusan kell és tudnánk alakítani az életünket. Annyira polifaktoriális világban élünk, hogy nagyrészt az alakít minket. De ha mégis válaszolnom kell, szeretném kipróbálni, milyen érzés látni a gyerekeimet felnőni, a feleségemmel megöregedni, az édesanyámat jó egészségben tudni, hosszú ideig élni, és mondjuk 90.000 ember előtt futballozni.

Most, hogy megjelent az ortopédia könyv, aktuális a kérdés: tervezi-e egy lágysebészeti könyv megírását?

Igen tervezem, de e feladat előtt az európai sebészkollégiumi specialista vizsgát szeretném megpróbálni, amely még komoly erőfeszítéseket követel. Néhány év haladékot kérek!

Van-e olyan dolog, amit kifogásol a mostani hallgatókban?

Van, és ez a motiválatlanság, amikor elfelejtik, hogy miért is vannak az egyetemen. De a hallgatók mentségére megint csak a labdarúgásból hozott példát hoznám, amikor a bűn rosszul játszó és a kihagyhatatlan gólhelyzetet elpuskázó játékoshoz odamegy egy idős szurkoló, és vígasztalásul azt mondja neki: "Ne búsulj, nem a te hibád volt... Hanem azé, aki beállított!" Így van ez a hallgatókkal is. Az első évben még biztosan meglévő motivátságot mi oktatók tudjuk leginkább elrontani és kiölni belőlük, de megvan a képességünk annak életben tartására és visszaadására is. Én ez utóbbin munkálkodom!

Köszönjük az interjút!

*Kiss Dominika
Szabó Réka*



Gólyabál

2007. november 17.

Helyszín: 1078 Budapest,
Bethlen G. u. 24.

Kapunyitás: 19 óra

Megjelenés alkalomhoz illő
öltözetben!

Programok:

Díszterem:

20-21 óra:

- Dékán Úr köszöntő beszéde
- Gólyaavatás
- Gólyák tánca
- kb.21 órától 04-ig
- Cascade együttes
- a szünetekben táncbemutatók
- éjféltől:
- tombola értékes
nyereményekkel



Tornaterem: 21:30-tól zenél a
Disco részlegen, Dj Ball

Ebédlő:

- Karaoke 23-tól
- Teaház, kürtös kalács, gyros,
hamburger, mangalica hot dog,
saláták stb
- Koktélbár, csapolt sör stb

Fő támogatók: Alpha vet,
IAMS, Tolnagro, Royal Canin,
Pfizer, Bayer, Invet, ATEV,
Mezőgazda kiadó, Schering-
Plough, Garuda Trade Kft.,
Boehringer Ingelheim, Zsóka
Pharma, A/3 nyomda,
Budapesti Állatkert,
Veteriner Kft

Atomgazdag manager leparkol a
vadiúj Jaguárjával, kinyitja az
ajtót, de ekkor egy teherautó
elviszi az ajtót. A manager kiug-
rik, és ordítani kezd a teherautó
sofőrjével:

-Maga szemét, hazavágta a verdá-
mat!!!!

Mire a teherautó sofőrje:

- Maguk managerek már csak
ilyenek... Csak a pénz meg a drága
cuccok számítanak... Nem is
éredekl, hogy a karja is leszakadt?
- Húú bakker, a Rolex!!

Két csecsemő beszélget az
újszülött osztályon:

- Szia! Te fiú vagy, vagy lány?

- Fiú.

- Honnan tudod?

- Majd ha kiment a nővér, meg-
mutatom. - Kimegy a nővér. A
csecsemő

hirtelen lerántja magáról a
takarót, és így szól:

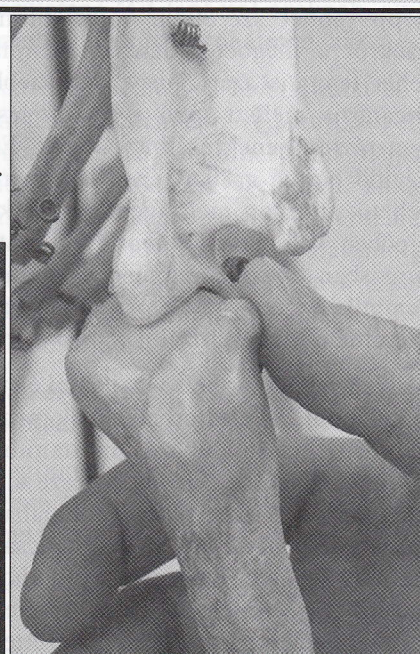
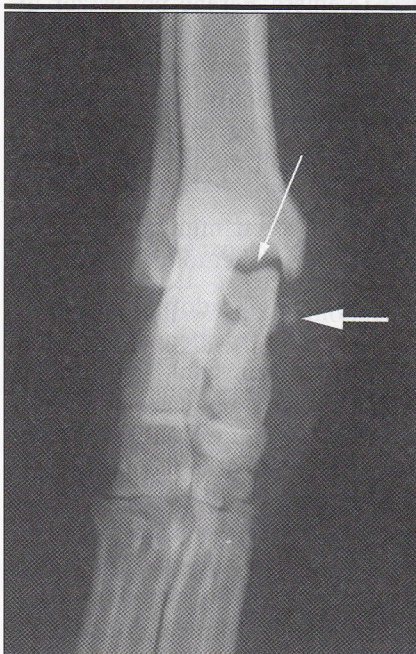
- Látod? Kék a zoknim!



Étterem: Van teknősbékalevesük? - kérdi a vendég. -Ön már evett ilyet?
-Nem, de nagyon szeretnék. -Akkor van.

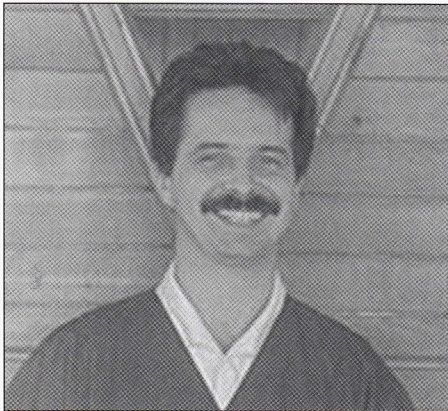
Melyik a kakukktojás?

A választ és még sok mást is meg-
tudhatsz **Diószegi Zoltán** most megje-
lent **Kisállat-ortopédia** című könyvéből.
Kapható a jegyzetboltban.





Beszélgetés Dr. Bodó Gáborral



Mennyiben befolyásolta az édesapja munkássága a pályaválasztást? Mikor és hogyan döntötte el, hogy állatorvos akar lenni?

Édesapám óva intett attól, hogy állatorvos legyek. Ha a gyermek szeret apja akarata ellen tenni, akkor ilyen szempontból befolyásolt az apai vélemény. Hetedik-nyolcadikos általános iskolás koromban döntöttem el, hogy állatorvos és ezen belül is lósebész szeretnék lenni. Ebben az időben egyre intenzívebben lovagoltam, majd versenyeztem, és a látókörömben lévő sánta lovak kapcsán észlelt tanácstalanság, sokszor a ló egészen eltérő tájékainak agyagolása, valamint a számomra akkor még eléggé misztikus kólikás megbetegedések és azok nehezen értelmezhető kezelése (pl seprűnyéllel masszírozzuk a ló hasát előlről hátrafelé stb.) vezettek oda, hogy mindenképp többet szerettem volna tudni ezekről a megbetegedésekről, és ha lehet tenni is azért, hogy korrektebb diagnózis mellett jobb gyógykezelésben részesüljenek ezek az állatok. Ez az idő persze a 80-as évek legelejére tehető, amikor még igen gyermekcipőben volt az állatorvoslás a kinti praxisban és az egyetemen egyaránt, semmiképp sem az akkori kollegákat szeretném ezzel kritizálni.

Milyen volt akkoriban a hallgatói élet?
A hallgatói élet elsősorban két ok miatt volt nagyrészt különböző a mostanítól: 1. Az évfolyamnak max 1/3 része állt hölgyekből. Ezek a leányok általában magasabb pontszámok elérése kapcsán jutottak be az egyetemre a fiúkhoz hasonlóan, (tisztelet a kevés kivételnek:-) igen okosak, és elkötelezettek

voltak, s a szemrevalóbbak természetesen igen nagy népszerűségnek is örvendtek az évfolyamban.

2. Az első év kezdetén kialakított csoportok sokkal jobban összetartottak az öt év folyamán. Általában sokan egyszerre mentek a csoportból vizsgázni is, az öt évet (akkor még nem volt kredit rendszer!) végig együtt élték át annak minden gyönyörűségével és borzalmával együtt.

A csoportoknak minden diszciplinában megvolt a csoportvezetőjük (pl. sebészetből minden gyakorlatot egyazon csoportvezető tartott nekünk a két év sebészet alatt), így kialakulhatott egy sokkal személyesebb kapcsolat a hallgatók és az adott csoport között.

Soha nem gondolt arra, hogy kisállattal foglalkozzon?

10 éven át foglalkoztam, kezeltem és műtöttem kisállatokat is a Sebészeti és Szemészeti Tanszék falai közt 2001-ig, mikor is a Nagyállat Klinika kiköltözött Üllőre. Szerettem kisállatokat műteni, egész jó eredményeim voltak a kutyák gyomorcsavarjának műtéti megoldásával szinte mindig splenectomiával kivitelezve, sok idegentest ügyeletben történő eltávolítása, sok érdekes, sokszor pszihés tulajdonosi eset derített jókedvre (főként akkor, ha nem engem várt a felbőszült tulajdonos baseball ütővel a kapun kívül, amire szintén volt eset.)

Úgy hallottuk, sok külföldi lóklinikán megfordult. Melyek voltak ezek? Meséljen az ott szerzett tapasztalatairól.

Ez hosszú történet, úgyhogy rövidre fogom:-)

Hannoverben mint hallgató, s később mint oktató fordultam meg többször összesen mintegy 3 hónapot töltöttem eddig a kinti lóklinikán. Precíz német hozzáállás, jó felszereltség, igen nagy fluktuáció miatt változó szakmai színvonal, jelenleg az európai trendnek megfelelően Hannoverben is European College Diplomate státusszal rendelkező szakemberek vezető pozícióba történő felvétele igen kedvedő trendet eredményezett mind a belgyógyászat,

mind pedig a sebészet szempontjából (Fontosnak tartom, hogy ezt egyetemünk vezetése is szem előtt tartsa, és támogassa az ilyen színvonal közelébe kerülő oktatóit, a gyakorlati szaktudást bizonyító ilyen jellegű Diplomate státusszal nem rendelkező oktatókat foglalkoztató, valamint ennek köszönhetően rezidensképzésbe be nem kapcsolódó egyetemek iránt a nemzetközi hallgatói érdeklődés is, csökkenni fog. Jelenleg Német Tibor docens úr és jómagam munkálkodunk ezen az "ECVS diplomás státusz" elnyerésen Közép-Kelet-Európában)

Bécs: (összességében mintegy fél évet töltöttem kint). Rossz felosztás lósebészeti szempontból (Nagyállat ortopédia és lágyrészsebészet külön tanszék), de munkálkodnak ennek átalakításán (közös lóklinika), változó nagyállat sebészeti színvonal a nagyok (pl Norbert Kopf stb) távozását követően, jelenleg megint csak egy ígéretes fiatal gárdával, nehézségek az European College-be való integrálódás területén a fent említett felosztás miatt.

Utrecht: 3 hónap TEMPUS ösztöndíj keretében 1994-ben. Azóta csak a kinti kollegákkal történő szakmai kapcsolattartás alapján vannak információim: igen komoly szakmai munka, mely sok évtizedes tradícióra és megalapozott nagy sebészek hagyományaira nyúlik vissza (Németh Ferenc professzor úr külföldre szakadt hazánk fia, aki az elsők között szerzett nemzetközi elismerést az Utrechti lósebészeknek), talán a mai napig az egyetlen, USA által is akceptált állatorvosi fakultás Európában.

Igen jól szervezett munka, elképesztő tisztaság, sokat lehet tőlük tanulni.

Helsinki: Helyi adottságok miatt (főként státuszok elégtelen száma) változó szakmai színvonal, igen színvonalas radiológiai részleg, a hallgatók maximálisan bevonva a klinikai munkába. (példa: a beérkező kólikás lovat csak hallgatók fogadják, ügyeletes állatorvos nem is tartózkodik a klinikán, de a tulajdonos felé professzionális kommunikációs készséggel rendelkeznek, úgy adják el az egész klinikai vizs-



gálatot stb. mintha világ életükben csak ezt csinálták volna, miközben hálásak érte, hogy jelzem feléjük, miszerint nem szerencsés bevárni a vénakanült trokárrel együtt a jugulárisba, mert gondot okozhat:-)

Belgium magánlóklinika: meghívtak egy speciális műtét (ízületi felszín rekonstrukció : Mozaikplasztika eljárással) elvégzésére 2005-ben, innen a tapasztalat. Igen jól szervezett klinika, sok beteggel, a miénknél semmivel sem jobb szakmai színvonallal. Szervezettségben és a szolgáltatás tulajdonos felé történő eladásában sokat tanulhatnánk tőlük.

Írország Trytown Horse Hospital County Kildareben található - Irország lóparadicsomában. Egy teljes évet töltöttem egy közeli ménésben "bereiterként" az éves telivér csikók betanítása volt a feladat, mellette szabadidőmben ügyeltem a helyi Lóklinika vezető állatorvosának felkérésére. Az egykori gyakornokok számára kiosztott munkát végeztem, sok gyógyszerrel és betegséggel valamint sebészi gyógykezelési lehetőséggel ismerkedhettem meg ebben az évben. Ezt követően két fiatal kollegámat is beprotezsáltam erre a klinikára gyakorlatra az akkor még ott dolgozó állatorvos barátomhoz

Hogyan került az üllői klinika sebészeti osztályának élére?

A nagyállat kórház vezetői posztját az akkori nagyállatos kollegákkal egymás közt váltogattuk a 90-es években, így Lukács Zoltán, Péntek Gábor, korábban Boa László is volt rajtam kívül az István utcában kórház vezető. Sajnos, ők mind, elsősorban anyagi okok miatt kénytelenek voltak elhagyni az egyetem kereteit, és azóta mind felelős beosztásban dolgoznak közismert gyógyszer cégeknél, valamint a magánpraxisban. Jobb híján korelnöknek számítok a Nagyállat Sebészeti Osztályon.

Milyen műtétet szeret a legjobban végezni?

Az artroszkópos műtéteket és a csontműtéteket, különböző törés kezeléseket megoldását tartom a legszebb feladatnak. Persze izgalmas kihívásnak tartom továbbra is a bonyolultabb kólikás megbetegedések műtéti megoldását (pl

subtotal tágregese resectio)

Szigorú vizsgáztatónak tartja magát?

Nem, egyáltalán nem, a jövőben szeretném sokkal konzekvensebben elvárni a hallgatóktól a leadott anyagot.

Mit gondol a magyarországi lovas kultúráról?

Sajnos ennek a gyökerei erősen szét lettek verve a második világháborút követően. Igen nagy nevű lovas oktatóink kerültek külföldre, az otthonmaradtak nem kaptak megfelelő megbecsülést, ennek következtében jelenleg igen sok dilettáns lótartóval és lovasoktatóval van dolgunk, sok frissen meg-gazdagodott emberrel, aki státusz szimbólumként tart lovat kultúra nélkül, és mert pénze van, úgy gondolja, hogy ő ért is ehhez a szakmához. Persze vannak kivételek, van sok jó kezdeményezés, de összességében a lovas kultúra szó kapcsán az első 10 ország között nem biztos, hogy Magyarország jutna eszembe.

Mi a kedvenc lófajtája?

Az angol telivér, intelligenciája, vérmérséklete, érzékenysége és szépsége miatt.

Van példaképe?

Plósz Béla sebész professzor nekem is példaképem szakmai oldalról. Sok műtétet korát megelőzve, illetve külföldi szakemberekkel egyidőben fejlesztett ki és valósított meg. Egyenes, tiszta, becsületes életvitel, moralitás, világnézet, család szeretet, műveltség, humor és szakmai igényesség szempontjából édesapám a példaképem.

Szokott versenyezni? És lovira járni nézőként?

A versenyzést 1994-ben hagytam abba. Ha időm engedi heti 1-2 alkalommal a klinika egyik másik lovát lovagolom reggel 6-7 óra között. Ha sikerül, a Magyar Galopp Derby-re igyekszem minden évben kimenni családommal, fiaimmal együtt. Ezen felül nem járok versenyekre.

Marad ideje a családjára a sok munka mellett?

Erről a feleségemet érdemes megkér-

dezni. Nagyon fontos dolognak tartom a családom, a feleségemmel való folyamatosan megújuló kapcsolatunkon való munkálkodást, gyermekeimmel való egyedi törődést, sajnos nem jut rá elég időm, de igyekszem egyre több időt szakítani. Ennek érdekében hagytam fel az életem egy szakaszát nagy részben meghatározó rendszeres lovaglással és a versenyzéssel.

Mivel foglalkozna, ha nem állatorvos lenne?

Lovaglással, ló kiképezéssel, lovas bírói feladatokkal, többet a családommal, komolyzenével, gyakrabban zongoráznék, valamit sokkal több könyvet olvasnék.

Kedvenc film/ könyv?

Viktor Hugo: Nyomorultak
Film: nehéz kérdés, régen jártam moziban, nagyon szeretem a "Pál utcai fiúk" filmesített változatát. De az Ördög ügyvédje, a Misszió, Schindler listája, valamint a Julia Roberts filmek is a kedvenceim közé tartoznak

A kollégáival csak munkakapcsolatban áll, vagy ezek igazi barátságok számítanak?

Inkább munkakapcsolatról ill. lazább baráti viszonyról beszélhetünk. A beosztotti viszony a köztünk lévő különbséggel együtt szerintem nehezen tesz lehetővé igazi baráti kapcsolatot.

Mi a túlélés záloga ezen a szakterületen? Mit tanácsol azoknak, akik szintén lovas pályáról álmodnak?

Azt hiszem, hogy a hivatástudat és a kitartás mindenképp igen lényeges. Ha valaki számára a minél jobb megélhetés az elsődleges szempont, akkor mostanság nem biztos, hogy érdemes feltétlenül lovas pályát választania. Fontos, hogy mindig bízzon a szebb jövőben, valamint, hogy jól házasodjon ill. nősüljön!

Van olyan dolog, ami mindig fel tudja vidítani?

Leginkább az egy éves fiunk, csodaszép, rettentő intelligens, huncut, és imádok vele játszani

Köszönjük az interjút!

Kiss Dominika
Szabó Réka



Gólyatábor 2007



A gólyatábor a szervezők szemével nézve

Első találkozás a hosszú nyár után, ismerkedés és utána bulizás a régi bajtársakkal és az új arcokkal. Eddig csak ennyit jelentett a gólyatábor, de idén új oldalról ismerhettük meg ezt a fontos eseményt. Nagyon sok munka-több, mint előtte gondoltuk-, para az utolsó percig (,és még azután is), hogy hogy sikerül, hányan jönnek el, mikor jelenik meg újabb szexhirdetés a fórumon, stb.

Az előkészületek és szervezés után végre elérkezett a várt pillanat, amikor kiderült mit is sikerült összehoznunk. És hogy milyen volt? A visszajelzések szerint egész jó! Az elsősök szerették - persze biztos vannak kivételek is-, sok ajándékot kaptak, válaszokat a kérdéseikre, és szerintem program is volt elég. Persze ahhoz, hogy élvezzék, nekik is részt kellett venniük mindenben, azt hiszem ezzel nem is volt probléma...Bár ennek a néhány napos rendezvénynek a célközönsége elsősorban a gólyasereg volt, nem szabad megfeledkezni a jó öreg felsősökről sem. Velük már kevesebb "gond" volt, ők rögtön tudták mi a dolguk... Szemmel láthatóan élvezték a tábort, ami lehetne akár a mi dicséretünk is, de lehet, hogy csak az elfogyasztott alkohol miatt volt, ezt most hagyjuk, a képek magukért beszélnek.

Sok emlékekkel gazdagodtunk idén is. Már az utazás is szolgáltatott meglepetéseket. Idén ugyan nem maradt le senki Füreden, bár, ha nem áll meg a vonat még ez is megtörténhetett volna... Ez is biztos csak a túlzásfólytság miatt volt! A vetélkedők

Gólyavélemény

Minden gólyatársam nevében mondhatom, legalábbis akik el mertek jönni a gólyatáborba, hogy a "sikerese felvételt nyert..." kezdetű levélke után ez a tábor volt a nyár legjobban várt hete. Azt vártuk a tábortól, hogy ízelítőt adjon nekünk az egyetemi életből, egyfajta felkészülési lehetőség arra, hogy megismerjük az új környezetet, társaságot amibe beleszöppentünk.



idén is vigadalomra adtak okot, ami az elsősöknek még ráadásul újdonság is volt, az éjszakai akadálypályát pedig sikeresen kikerülte mindenki, kivéve a tapasztalt felsősöket, aki persze hogy direkt estek-keltek a sötét erdőben. Akik pedig a bortúrát követően ültek egy-egy pocsolya közepén, azok is csak az út hirtelen göröngyössége miatt cselekedtek így! És én mondom sajnálhatja mindenki aki kihagyta az éjszakai fürdőzéseket és hajófoglalást, jövőre be kell pótolnotok! Na, szóval tényleg sok minden történt.

Azt hiszem sikerült egy kis ízelítőt adni, a megszeppent gólyáknak - akik talán nem riadtak meg annyira- abból, hogy mivé is teszi az embert az egyetem, hogy miként is engedi ki a gózt egy mintahallgató. Most nem kell megjegyezni, ez nem azt jelenti, hogy jövőre ti is döglött siklót fogtok enni, vagy esetleg a wc-pumpából inni, mint egy mostani másodéves(?) kolléga! Ez még itt is kuriózum számban megy.

Ja, erről jut eszembe! Külön köszönet Dr. Kosnás Attilának, aki ahogy mondani szokták, "jelenlétével emelte az est fényét". Azt hiszem őt külön ki lehet emelni, hiszen mindenkit meg-

Ja, hogy a táborról is kellene írni valami konkrétat? Nos, az odaút fáradalmait kipihenni vágyók már 1-2 órával az érkezés után belevetették magukat a Balaton hűsítő vizébe, ezáltal fittytet hányva a délutáni programokra. Semmi gond...Volt ott persze minden ami jó: éjszakai fürdőzés, zene, buli, tánc, csocsó, nagyon-nagyon izgalmas és teljes mértékben alkoholmentes programok...

A lényeg a lényeg: a tábor ideje alatt senki sem szökött haza, senki se hívta fel sikitva a szüleit, hogy " Úr Isten, hová kerültem?!", és még az utolsó éjszakai feladatot is mindenki sikeresen véghezvitte (vagy épp őt vitték valahova)! Szóval szerintem a tábor elérte a célját.Így most megismerünk rengeteg nagyon jófej és vagány arcot, de hát milyenek is lennének, ha nem ilyenek?! Hiszen ezek az emberek mind AOTK-sok!

413



mosolyogtató pillanatokat szerzett műveltségi vetélkedőjével, és sokakban örökre megmarad majd a " próbáltál már állatszexet..." kezdetű kis dalocska is! Na, tudja még valaki hány lakosa van Bonyhádnak?

Mindenesetre szervezői szemmel nézve a dolgot " nem volt rossz", talán még jónak is mondható. Sokan jöttek el, többen mint vártuk. Kb. 90 gólya és 60-70 felsőbbéves, egész jól!Reméljük a Marek-napokon is legalább ilyen számban jelennek majd meg a hallgatók! Szerencsére sok támogatót is sikerült meggyőznünk, nélkülük nem jöhetett volna létre ez a nagy buli! Nekik még egyszer, ezúton is köszönjük a támogatást!

Mostmár kijelenthetjük: feladat teljesítve, találkozunk jövőre!



Gólyaavató

Idén is megrendezték az elsősök számára a gólyaavatót a kollégiumban. Szeptember 25-én, kedden este a második a második évfolyam gondoskodott a gólyák és a többiek szórakoztatásáról. Az előkészületek már a délután folyamán megkezdődtek és sokan izgatottan, kíváncsian várták, hogy milyen programok lesznek. Az elsősöket a nagyterembe rendelték és különböző színű csapatokba osztották őket



a játékos vetélkedőhöz. A 4 csoport: a pink, a kék, a piros, és a lila mellett indult még egy csapat a felsőbbévesek a zöld szín képviselőjében.

Bevezetőként meghívták az indulókat egy barackpálinkára paprikás hagyma kíséretében, melyet az eskütétel után fogyaszthattak el.

Majd következett az első feladat a bortúra, melyre külön-külön mentek a csapatok. A kóli negyedik emeletére kellett felfutni, és hogy a szomjukat oltsák, minden emelet lépcsőfordulójában borkóstoló várta a résztvevőket. A gyorsaság volt a cél így a szomjasabbak előnyben voltak.

A második próbához 2-2 fő kellett csoportonként: egy fiú és egy lány. A feladatuk almaevés volt. Az almák felfüggesztve, mogyorókrémmel kikelve várták, hogy minél gyorsabban meg egyék őket. Azonban a kezeket nem lehetett használni és a gyümölcsök mindenfelé himbálóztak, így az arcok és a pólók is kaptak a finomságból.

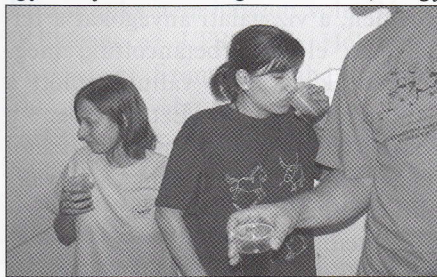
Ezután egy-egy embernek bekötötték a szemét, megittatták, majd megpörgettek és az volt a feladat, hogy megtalál-

ják a saját csapatukat. A többiek mind hívták a társukat és az győzött, aki a leggyorsabb volt. Dobhártyafeszítő



pillanatok voltak.

A szervezők természetesen gondoltak a játékosok bőrének szépségére is. Egy lányt ért a megtiszteltetés, hogy



egy teljes felsőtesti pakolást kaphattak. Az alapanyagok között pedig szerepelt a mustár, a majonéz, paradicsomszósz, a tejföl, az uborka, és a zsír is. A pakolást egy-egy fiú rakta fel és az nyert, aki a legkreatívabb alkotást készítette. Mesés műalkotások készültek.

Állatorvosi egyetem lévén nem hiányozhatott a feladatok közül az állatmozgások imitálása sem. A standard fajok, mint például a pók, a rák, a nyuszi, és a béka mellett szerepet kapott a béléreg mozgásának utánzása is.

Mindezek mellett a próbák közt szerepelt az evőverseny is, ahol halat kellett enni minél gyorsabban. A feladatok közt volt még a ruhacserés játék is, ahol a fiúkat divatosabbnál divatosabb cuccokba öltöztették.

A játékokat mindenki igyekezett a legjobb tudása szerint teljesíteni, hogy elnyerje az első díjat, azonban a felsőbbéves csapatot nem lehetett felülmúlni. Az eredményhirdetés és a győzelmi díj (WC pumpából

ivás) elfogyasztása után, valamint az átöltözést esetenként fürdést követően pedig elkezdődhetett a táncos-zenés mulatság. A hajnalig tartó bulin mindenki jól érezhette magát, megtalálhatta a kedvére való zenét.

Azonban a nap véget ért, vagyis inkább felkelt, és bezárt a bazár, de elmondhatjuk, hogy mindenkinek feledhetetlen élmény maradt az idei gólyaavató.

Zazu



Kinyílik a rendelő ajtaja, kilép az orvos, és látja, hogy a váróban egy fiatal pár üldögél. A nő feláll, és elindul befelé.

-Jöjjön maga is! -mosolyog az orvos barátságosan a férfira.

Az orvos a rendelőben felszólítja a nőt, hogy vetközzön le, majd tetőtől talpig megvizsgálja. Végül a férfihoz fordul és megkérdezi:

-Mindig ilyen zavartan viselkedik a hölgy?

-Gőzöm sincs róla -feleli a férfi- Most látom először életemben. De azért háromszáz forintot megért!



Nosztalgia rovat

Az István utca páros és páratlan oldalán élő kutyák parazitáinak összehasonlító vizsgálata

Mottó: "Ugyanis a sziget beljesejében egy vad, bennszülött törzs lakott. A vadak ijedten félrehúzódtak házaikba a félmeztelen, szemüveges európai elől. Itt kereste fel Nalaya királyt, aki a sátra előtt egy teljes komforttal berendezett pocsolyában ült. Civilizált bennszülött volt, mert valamikor egy angol teherhajón mint fűtő dolgozott, ezért tisztelte is a kis csoport maláj, akiket egy napon azzal a meglepő hírrel keresett fel, hogy ő a királyuk." (Rejtő Jenő: Vesztegzár a Grand Hotelben)

Az István utca páros és páratlan oldalán élő kutyák parazitáinak összehasonlító vizsgálata

Geni, Thalia¹ és Kenny Jr.²#

¹King Kong, Godzilla, Frankeinstein and Other Stupidities Foundation, beyond the Seven Seas, PO Boks 3.14

²South Park Research Center, South Park, Colorado, USA

#in memoriam Kenny Jr. "Szemetek! Megöltétek Kennyt!"

Összefoglalás: A szerzők a világon elsőként hasonlították össze az István utca páros és páratlan oldalán élő kutyák parazitáit. A két csoport parazita-faunája között számos markáns különbséget észleltek. Az eredmények alapján zseniális hipotéziseket ötlöttek ki.

A kutya (*Canis familiaris*) az értelmes ember (*Homo sapiens*) legjobb barátja. Nemzetközi hírű bölcsészek előszeregettel tartanak pitbull terriereket, tojásfejű egyiptológusok örömmel osztják meg otthonukat egy fila brasiellel, könyvtárosok konferenciáin gyakran bukkan fel néhány kanári-szigeteki harcikutya jószágos pófája (Bux és McDowell, 1992; Lauridson és Mayers, 1993; Langley, 1994; Kneafsey és Condon, 1995; Wong és mtsai, 1999.). A kutyák alapvetően két csoportra oszthatók: lakásban és kertben tartott ebekre. A két populáció legegyszerűbben egy

figyelemreméltó etológiai bélyeg alapján különíthető el: a lakásban tartott eb nagyon fontos vendégek ebédmehívása esetén az étkezőasztal alá bújik, és ebéd közben orrával a nagyon fontos vendég genitális és/vagy anális tájékára mért bökődésekkel igyekszik felhívni a figyelmet nyáladzó szájára (Kenny, nem publikált megfigyelés).

A kutyának számtalan parazitája van, majdnem annyi, mint a lónak (*Caballus equi*), csak másfélek. Ezekről az élősködőkről rengeteg könyv, közlemény és előadásanyag látott már napvilágot. A paraziták megismertetésével nem untatjuk az olvasókat, mint ahogy magunkat is megkíméltük tőle. Megdöbbenve tapasztaltuk azonban, hogy az István utcában élő ebek parazitáltságáról irodalmi adat nem áll rendelkezésre. Ezért - és mert jobb ötletünk nem volt -, mint hiánypótló vizsgálat, az István utca páros és páratlan oldalán élő kutyák parazitológiai státuszának összehasonlítása volt vizsgálatunk célja.

Anyag és módszer

A téma és a vizsgálati anyag a lábunk előtt hevert az István utcában. Gyűjtése nem okozott gondot. És hogy kutatásunkat szerencse kísérje, gyakran bele is tapicskoltunk. A vizsgálat menete megegyezett a korábban (Geni és Kenny, 2000) leírtakkal. Röviden, a vizsgálati anyagokat a feldolgozás előtt körbetáncoltuk, megköpködtük és a bal vállunk fölött a hátunk mögé dobtuk. Ezt követően - a Kiskegyed horoszkópjának ajánlásától függően - kávézacc- pipamocok- vagy csirkebél-jóslással modelleztük a vizsgálat eredményét.

Az eredmények statisztikai értékelését értelemszerűen az István utca páros oldalán élő kutyák esetében páros t-próbával, míg a páratlan oldalán élő kutyák esetében páratlan t-próbával végeztük, végül az egészet hagytuk a bűdös francba. (Geni és Kenny, 2002).

Eredmények

Vizsgálataink során három különböző, egymástól jól elkülöníthető parazitátapetét mutattunk ki (Táblázat). A nagyméretű peték rendszerint nagyok, míg a kisméretűek rendszerint kicsik voltak. A be nem sorolható peték vagy kicsit nagyok, vagy nagyon kicsik, vagy nem is peték voltak.

	páros oldal	páratlan oldal
kis pete	0	15
nagy pete	0	6
be nem sorolható	0	182

A statisztikai elemzés a nagy elemszám miatt még feldolgozás alatt, publikálása pedig folyamatban van (Kenny és Geni, 2002).

A vizsgált mintákból ebola vírust, bubópestist, szárazleprát görvélykört, habarodottágot, földönkívüli értelmes lényeket, valamint vitustánkra, farkasember-szindrómára és vámpírizmusra utaló jeleket kimutatni nem tudtunk, bár nem is kerestük.

Megvitatás

Munkánk kétségkívül az új évezred három legjelentősebb eredménye közé tartozik (lásd még Kilósi és Marski, 2001; Sajtónyikhaj, 2001). Számos megválaszolatlan kérdés és probléma azonban még a levegőben lóg. Vajon mi lehet a magyarázata annak, hogy a nagy- és kisméretű peték aránya azonos mind a páratlan, mind a páros oldalon? Mi lehet az oka a páratlan oldalon észlelt nagyszámú be nem sorolható pete jelenlétének, míg a páros oldalon nem okozott gondot az ivari produktumok identifikálása? Miért találtunk szignifikáns eltérést az István utca páros és páratlan oldalán élő kutyák parazitá fertőzöttsége között? Az István utcát miért



keresztezi a Bethlen Gábor utca, és miért nem páruzas vele a Rottenbiller utca? Előkerül-e Mulder ügynök húga, és vajon ez összefügg-e Scully ügynök idült szüzességével? Tutálí-e, málib-e?

Bár a vizsgált mintákból ebola vírust, bubópestist, szárazleprát görvélykórt, habarodottágot, földönkívüli értelmes lényeket, valamint vitustánkra, farkasember-szindrómára és vámpírizmusra utaló jeleket kimutatni nem tudtunk, ez a tény nem szabad, hogy elaltassa az éberségünket. Mi tudjuk a megoldást azoknak, akik nem szeretnék apró darabokban kiköpni a tüdejüket, kivizelni a veséjüket, és az utolsó stádiumban a beleikre felakasztani magukat: ha Szergej Átcseszevics "life forever" ® életelixir-kapszulájából napi két szemet élethosszon át szednek, akkor nem lesz okuk félelemre:

06-06-0606-0606 - HÍVD MOST! (Átcseszevics, 1998).

Hipotézisek az István utca páros és páratlan oldalán élő kutyák parazitás fertőzöttsége közötti szignifikáns eltéréseiről

A hipotézisekben leírt okok külön-külön és együtt is okozhatják az általunk tapasztalt szignifikáns eltérést a két csoport parazitás fertőzöttségében.

1. Globális felmelegedés

Újabb megfigyelések beszámoltak a globális felmelegedés hatásáról az István utca páratlan (déli) oldalán (Marski és Kilósi, 2000). A felmelegedés hatására új, eddig ismeretlen, egzotikus paraziták üthetnek fel fejüket és ülhetnek szörnyű tort mindenben, ami él (lásd még Átcseszevics, 1998., HÍVJAD MOSTAN!!!). A nagyszámú sem nem túl nagy, sem nem túl kicsi, be nem sorolható parazitapete jelenléte is az "eddig ismeretlen, egzotikus paraziták-hipotézist" látszik megerősíteni. A páros (északi) oldalon senyvedő parazitákat azonban s könnyörtelenül tomboló tél előbb-utóbb elpuztítja, így életciklusuk megszakad.

2. Földönkívüliek beavatkozása

Már hosszú ideje ismert, hogy az István utca páratlan oldalán földönkívüli zarándokhely létezik

(Firkász, 2000). A kultikus, barbár istentisztelet helyéül szolgáló bázis a Zorba bolygó lakói hozták létre és tiszteletükre a keltetőhelyükről nevezték el azt. A világűr rendkívül változatos és visszataszító vándorai (Kenny, nem publikált megfigyelés) számos új parazitát - be nem sorolható féregpeték!!! - hurcolhattak be csillagközi repülőceiken, és ezeknek a parazitáknak a patogenitását a szerzők igazán nem szeretnék önfertőzéssel alátámasztani (lásd még Átcseszevics, 1998, HÍVJAD MÁN, MER MEGNYÚVACC!!!). Valószínűleg az István utca páros oldalát az idegenek pozitronágyúkkal lövik, amely szerkezetek vélhetően megszakítják az ott élő paraziták fejlődésmenetét.

3. Egyéb

Egyéb lehetséges, de izgalmas felvetésekre lehetőséget nem adó - magyarázat az általunk tapasztalt jelenségre - miszerint a páros oldalon nem találtunk parazitapeteket - az a tény, hogy az István utca páros oldalán nem él kutya. De ezt okozhatja az is, hogy a kemény tél és a pozitronágyú miatt itt már a kutya sem él meg?



Köszönetnyilvánítás

Ez a munka nem jöhetett volna létre a "Klikk és az LTR Club Hókusz: A Puritán és Szenzációhajhász-mentes Tudomány Alapítvány" (lásd még: Firkász, 2000; Marski és Kilósi, 2000; Kilósi és Marski, 2001; Sajtónyikhaj, 2001), valamint a Sörös Alapítvány támogatása nélkül. Köszönet Szergej Átcseszevicsnek a "life forever" ® életelixir-kapszuláért

06-06-0606-0606 - HÍVD MOST! (Átcseszevics, 1998).

Irodalom

Átcseszevics, Sz. 1998. Hogyan győztem le a halált? Piócás Ember

Magazin, 2, 23-27. (06-06-0606-0606 - HÍVD MOST!)

Bux, R. C., McDowell, J. D., 1992. Death due to attack from chow dog. American Journal of Forensic Medicine and Pathology, 13, 305-308.

Firkász, R. Bolti eladó elrabolt és fajtalankodásra kényszerített egy földönkívülit az István utcában!!! Klikk, 10, február 30. 2-3.

Geni, T és Kenny, Jr 2000. Useless coprological methods. Insignificant Research, 33, 231-235.

Kenny, Jr és Geni, T. 2002. Képletek és székletek. Acta Histeica Hungarica, 20, nyomdában.

Kenny, Jr és Geni, T. 2002. francba a részletekkel! Javasasszonyok Lapja, közlésre elfogadva.

Kilósi, P. és Marski, A. 2001. Megszülte önmagát a solymári asszony! Anya és gyermeke egészséges. LTR Club Hókusz, február 31.

Kneafsey, B., Condon, K. C. Severe dog-bite injuries, introducing the concept of pack attack: a literature review and seven case reports. Injury, 26, 37-41.

Lauridson, R.L., 1994. Fatal animal attacks in North Carolina over a 18-year period. American Journal of Forensic Science, 38, 726-731.

Marski, A. és Kilósi, P. 2000. Elsivatagosodás, monszun, ózonlyuk és szátrétúaszály az István utca páratlan oldalán! LTR Club Hókusz, április 1.

Sajtónyikhaj, B. 2001. Amire csak a NASA szívsebészei képesek: kutyák szívférgességének terápiája és Michael Jackson autolizált szaglószerének megmentése!!! Klikk, 11, április 31. 2-3.

Wong, J.K., Blenkinsop, B., Sweet, J., Wood, R.E., 1999. A comparison of bitemark injuries between fatal wolf and domestic dog attacks. Journal of Forensic Science, 17, 10-15.



Ez az írás a KiVETítés egy korábbi számában jelent meg

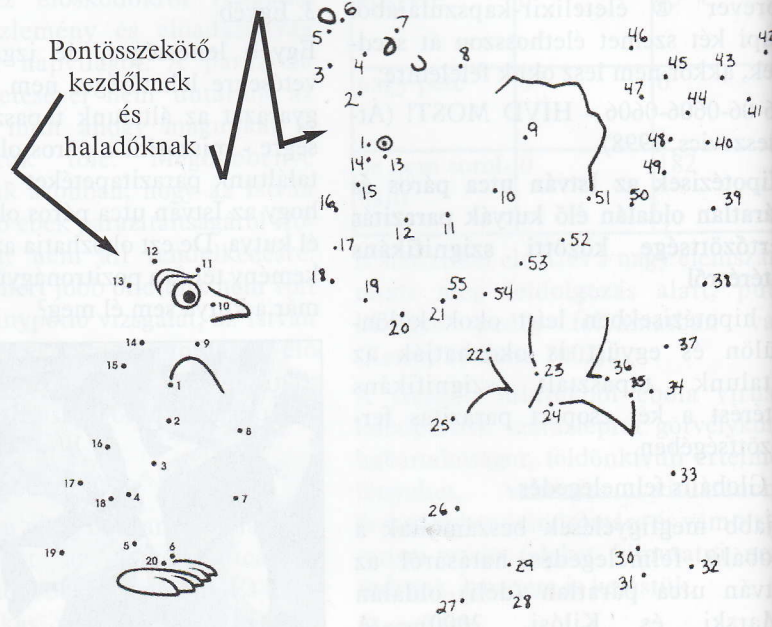
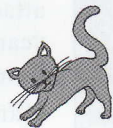


Játszós oldal unalmas előadásokra



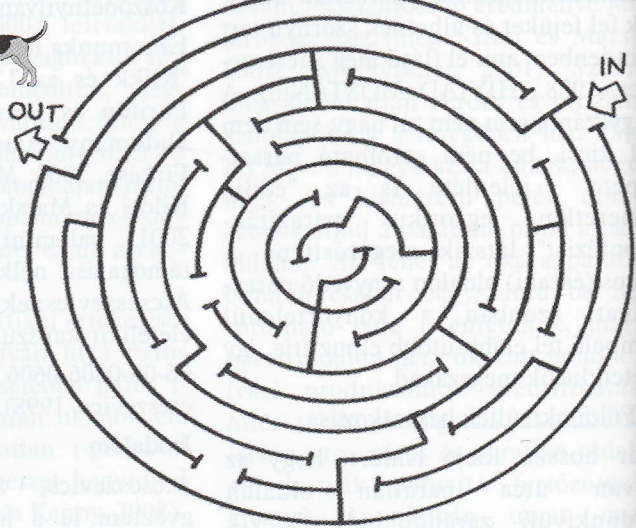
Keresd meg az 5 apró különbséget a két képen

- Két kandúr beszélget:
- Képzeld tegnap felcsíptem egy kellemes kis cicust.
- És?
- Hazavittem a padlásra, közben simogattam seélymes, fehér bundácskáját.
- És?
- Leültettem a kanapéra.
- És?
- Megkínáltam egy kis meleg tejjel.
- És?
- Ha azt láttad volna milyen szexisen lefetyelte a kis nyelvével.
- És?
- Végigfektettem a kanapén.
- És?
- Átöleltem szorosan.
- És?
- És akkor elmeséltem neki hogyan heréltek ki.



Ül a koldus az aluljáróban, szegénynek hiányzik mind a két lába. Odamegy hozzá egy ember, bedob egy ezrest a kalapjába és mondja :
 Papa tessék itt egy ezres, vegyél rajta új cipőt.
 A koldus egészen elkeseredik, elkezd sírni, hogy mondhat valami neki ilyen.
 Olyan keservesen sír, hogy odamegy hozzá egy rendőr:
 -Mi a bajod koldus, miért sírsz ennyire?
 -Ne is mondja biztos úr. Látja nincs lábam, erre idejön egy ember, Ad egy ezrest és azt mondja vegyek rajta új cipőt.
 Hát milyen ember az ilyen?
 - Miért nem rugtad seggbe? kérdi a rendőr.
 A koldus egészen kiborul, olyannyira, hogy beviszik az idegostályra.
 Megkérdezi tőle az orvos, hogy miért van ennyire elkeseredve. Képzeld doktor úr, nincs lábam, koldulok az aluljáróban, odajön egy ember, ad egy ezrest, hogy vegyek rajta új cipőt.
 Elkezdek sírni, odajön egy rendőr, aztán megkérdezi miért nem rugtam seggbe.Hát én teljesen elkeseredtem, hogy lehetnek ilyenek.
 -Nyugalom, mondja az orvos. Majd mi itt talpraállítjuk!

Ins and Outs





Új kőkacsáztatási rekord született:

51!

Új kőkacsáztatási rekordnak örvendezhet a világ: 51-szer ugrasztott meg vízfelület tetején egy lapos kavicsot egy férfi az Egyesült Államokban.

A korábbi világcsúcs 40 ugratás volt, szintén az Egyesült Államokban született, még 2002-ben. A mostani sem teljesen friss: egy július 19-i hajítás eredménye, ám a Guinness Rekordok szakértői csak mostanra végeztek a filmfelvétel - merthogy az is készült a dobálásról - alapos vizsgálatával, a kavics vízre csapódásait jelző koncentrikus hullámocskakörök számlálgatásával, és megerősítették a világcsúcsot. Az új rekorder Russell Byers. A nevezetes napon vagy 40 kavicsot dobott el, és mindjárt elsőre világcsúcsot kacsáztatott. A vízfelülettel az Allegheny folyó és a French patak találkahe-lye szolgált, ez Pittsburghtól száz kilométerre északra van.

		1					
		2		3			4
			5			6	7
5			1	4			
	7						2
				7	8		9
8		7			9		
4				6		3	
						5	

Wi-Fi detektoros póló: Wi-Fi hálózat észlelésekor a póló dekorációján látható adótorony által sugárzott hullámok kéken villognak, ilyenkor karácsonyfaként csillogva adhatod a világ tudtára, hogy itt bizony netezni lehet. A levethető kereső-kijelző egység három AAA elemről működik pár órán keresztül. A pólót 30 dollárért (~5.300,- forint) lehet megrendelni a ThinkGeek honlapján.

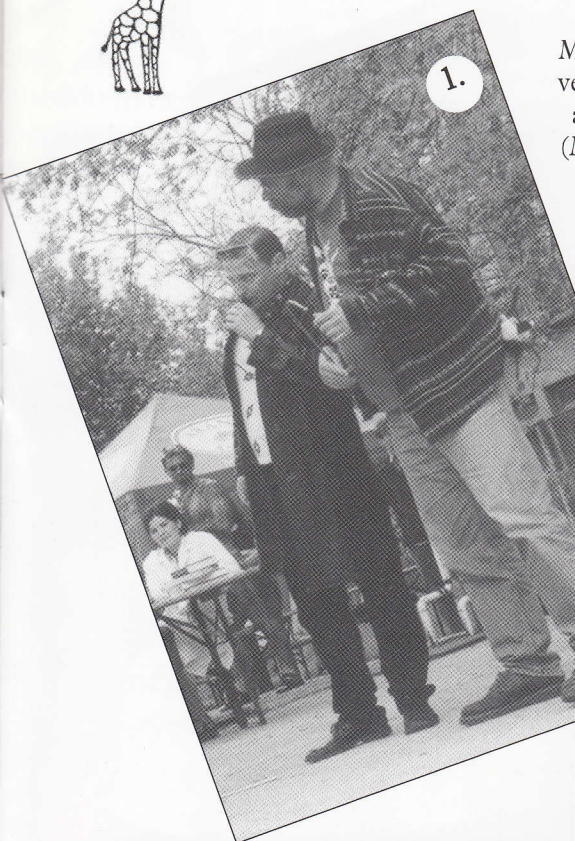


Novemberben újra indul az oktatók hallgatói véleményezése (november 15-től dec. 2-ig lesz nyitva az online értékelő rendszer). Nyomatékosan felhívták rá a figyelmünket, hogy éljünk a lehetőséggel, mert ha sokan "szavaznak", akkor figyelembe veszik a véleményünket, de ha megint csak évfolyamonként 5-10 ember fog belépni, akkor nem lesz értékelhető az eredmény.

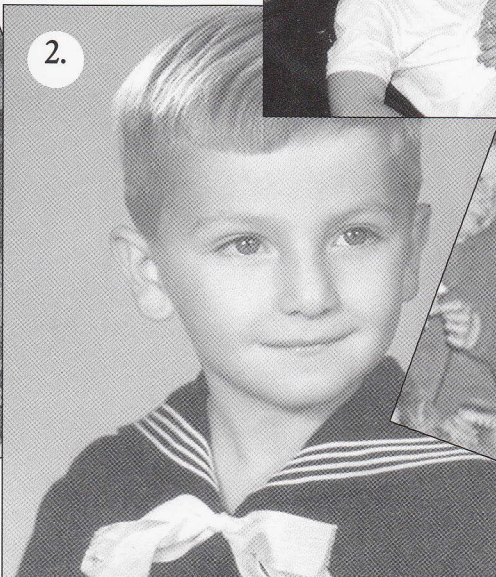


Melyik oktatónkat véled felfedezni az alábbi képeken? (Megoldások a 19. oldalon)

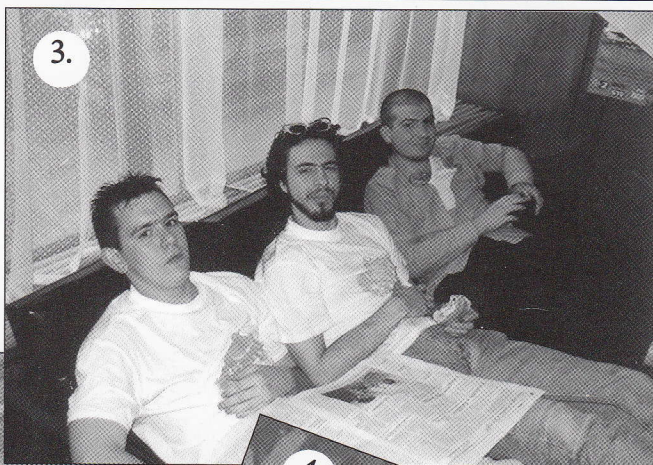
1.



2.



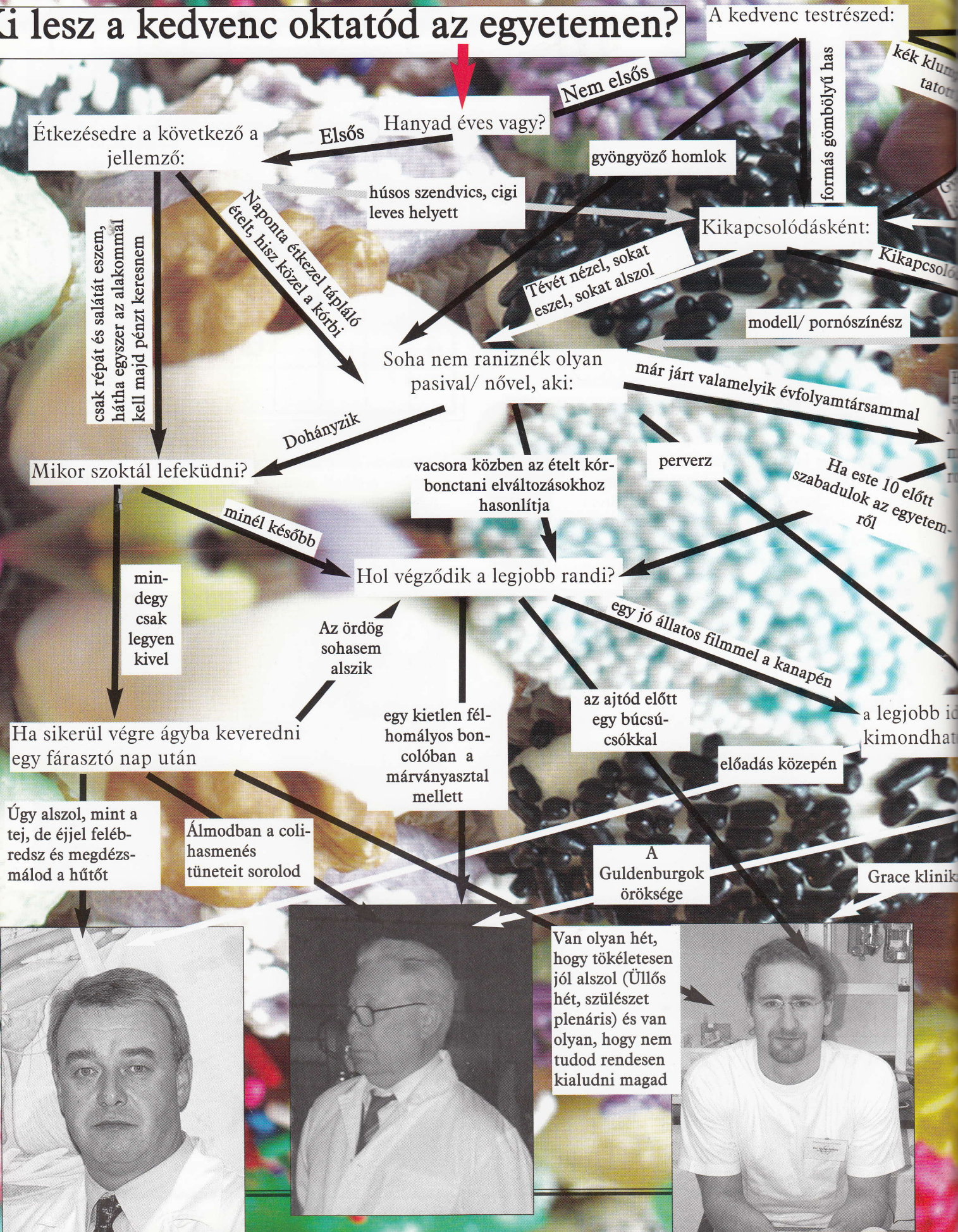
3.



4.



Ki lesz a kedvenc oktatód az egyetemen?



Étkezésedre a következő jellemző:

csak répát és salátát eszem, hátha egyszer az alakomnál kell majd pénzt keresnem

Naponta étkezel tápláló ételt, hisz közel a körbi

húsos szendvics, cigi leves helyett

Nem elsős

gyöngyöző homlok

A kedvenc testrészed:

formás gömbölyű has

kék kluztator

Kikapcsolódásként:

Tévét nézel, sokat eszel, sokat alszol

modell/ pornósztárs

Kikapcsolódásként:

Soha nem raniznék olyan pasival/ nővel, aki:

már járt valamelyik évfolyamtársammal

Dohányzik

vacsora közben az ételt körbontani elváltozásokhoz hasonlítja

perverz

Ha este 10 előtt szabadulok az egyetemről

Mikor szoktál lefeküdni?

minél később

mindegy csak legyen kívül

Hol végződik a legjobb randi?

Az ördög sohasem alszik

egy kietlen félhomályos boncolóban a márványasztal mellett

egy jó állatos filmmel a kanapén

az ajtód előtt egy búcsúcsókkal

a legjobb idők kimondható

Ha sikerül végre ágyba keveredni egy fárasztó nap után

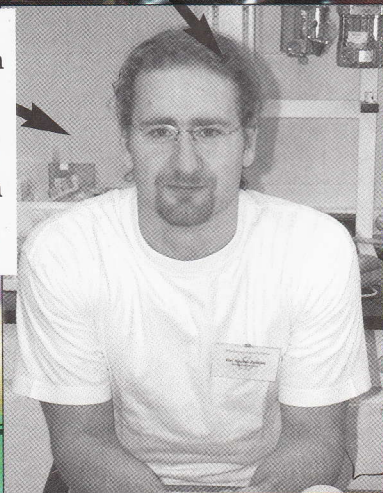
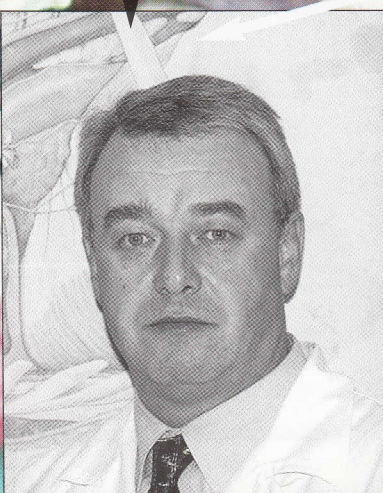
Úgy alszol, mint a tej, de éjjel felébredsz és megdézsmálsz a hűtőt

Álmodban a colihasménés tüneteit sorolod

A Goldenburgok öröksége

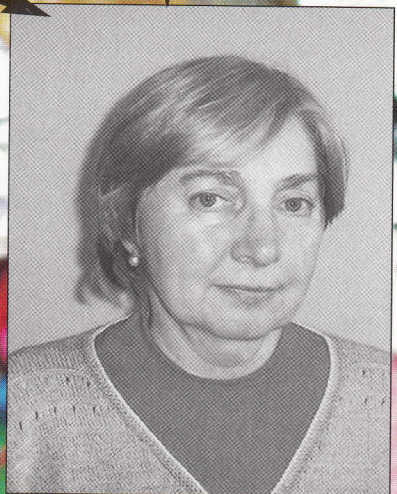
Grace klinika

Van olyan hét, hogy tökéletesen jól alszol (Üllős hét, születészet plenáris) és van olyan, hogy nem tudod rendesen kialudni magad





Sajnálunk, nem nyertél. A te igényeidnek megfelelő ember még nem dolgozik az egyetemen. Reméljük legközelebb több szerencséd lesz.

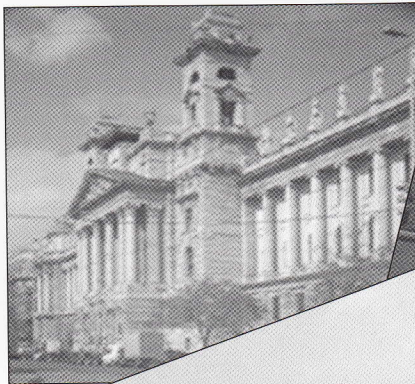




Kult Úr rovata -

Kult Úr a Nemzeti Múzeumba látogat

A Magyar Nemzeti Múzeum október elejétől három időszak kiállítással várja az érdeklődő látogatókat - természetesen a Magyarország történetét bemutató állandó kiállításon kívül. Az először megnyíló kiállítás a szeptember 28.-ától látogatható thai fotókiállítás, amely az Apponyi folyosó falain mutatja be és emlékeztet meg az egykori thai király Magyarországon tett látogatásáról.



a túlélésüket küzdő, elszigetelt kiscsoportok globális közösséggé válásának története is. A kiállítás ezt a folyamatot mutatja be öt teremben.

Karácsony

A Kupola Teremben a **muravidéki képzőművészeti alkotások válogatott tárlata** kap helyet szeptember 27 és október 14 között. A vidék képzőművészete rendkívül gazdag hagyományokkal rendelkezik, a lendvai várban rendszeresen megrendezett nemzetközi művésztelep immár három és fél évtizedes múltra tekint vissza.



A közönség többek között Zala György, Pandur Lajos, Gábor Zoltán, Göntér Endre, Gálics István, Király Ferenc és Baumgartner Dubravko munkáit tekintheti meg.

A legnagyobb volumenű tárlat pedig a **Végtelen utazás... Utak térben és időben** címet viseli, és a HERITOUR (Heritage tour, Kulturális tematikus utak fejlesztése vidéki területeken) projekt keretében valósul meg. A Magyar Nemzeti Múzeum feladata, hogy e projekt eredményeit egy három hónapos időszak kiállítás keretében mutassa be. Ennek eredményeként a résztvevő térségek lehetőséget kapnak arra, hogy megismertessék saját kulturális értékeiket, valamint tematikus útjaikat a múzeumi látogatókkal, érdeklődőkkel.

Az utak története - az emberi közösségek története, amelyet leginkább az érintkezésükön keresztül tudunk leírni és feltárni. Az érintkezés - legyen az fegyveres konfliktus, vagy békés kereskedelem - információcserével, az információcsere egységesüléssel jár. Az utak története tehát egyidejűleg

ünnepe, a **nápolyi betlehemek** művészete címmel időszak kiállítás tekinthető meg a Magyar Nemzeti Múzeumban adventtől vízkezesztig. A Múzeum 2001-ben.

vásárolta meg azt a kilenc nápolyi betlehemes figurát, amely a kiállítás magvát alkotja. E mesteri kezűességgel megformált

babákhoz társulnak a Nemzeti Galériából és az Iparművészeti Múzeumból kölcsönzött nápolyi szobrocskák, valamint a Szépművészeti Múzeum alkotásai. A betlehemes együtt Jézus születését ünnepli. A IV. században, a niceai zsinat után Szent Ilona szentföldi utazása és a születési barlang fölémelt templom fejezte ki azt a nagy figyelmet, amely Jézus születési helyére, Betlehemre és a megtestesülés titkára irányult. Ekkor vált ünneppé a karácsony, Jézus Krisztus születésének emléknapja. A kiállításokhoz kapcsolódó programokról a honlapon (www.hnm.hu), az információs pultnál vagy telefonon érdeklődhetnek a látogatók.

Programok:

nov. 10. Játék-Tér-Idő kalandorai - Ősi utak vándorai, Múzeumok Őszi Fesztiválja

nov. 11. Bronzkori menyegző - históriás történeti játszóház

dec. 9. Ave Caesar! - históriás történeti játszóház

dec. 13. MÁV szimfonikusok: Luca napi fuvolakoncert

jan. 13. Honfoglaló eleink - históriás történeti játszóház

Dobozy Nóra



Kult Úr zenét hallgat- EmilRulez!

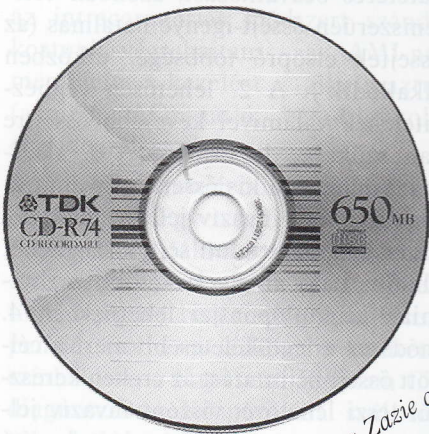
Holdfény, halott virágok, miket a réten szednek a lányok, pláne királylányok, akik egy hosszú forró nyáron eldaldolják életjüket például gitáron...



A z Emil.RuleZ!-t Hajós András, Hegyi György és Verasztó Gyula keltette életre, mint hobbizenekart, a 90-es évek elején. A számok szövege a kezdetektől fogva személyes élményeken alapul, személyes történeteket mesél el. Verasztó Gyula, a szerzői triumvirátus tagja és az együttes dobosa 2005-ben elhagyta a bandát.

A zenekar tagjai:

Hajós, András ének, gitár, zongora, Hegyi, György basszus gitár, ének, Bruzsa 'Bab', Gábor gitár, ének, Gereben, Zita ének, Fekete-Kovács, Kornél fúvós hangszerek, ének, Kisvári, Ferenc dob, ének, Warnusz, Zsuszka zongora. ének. Csipős, szókimondó, humoros, elgondolkodtató, renthagyóan szellemes és elegáns zenekar.

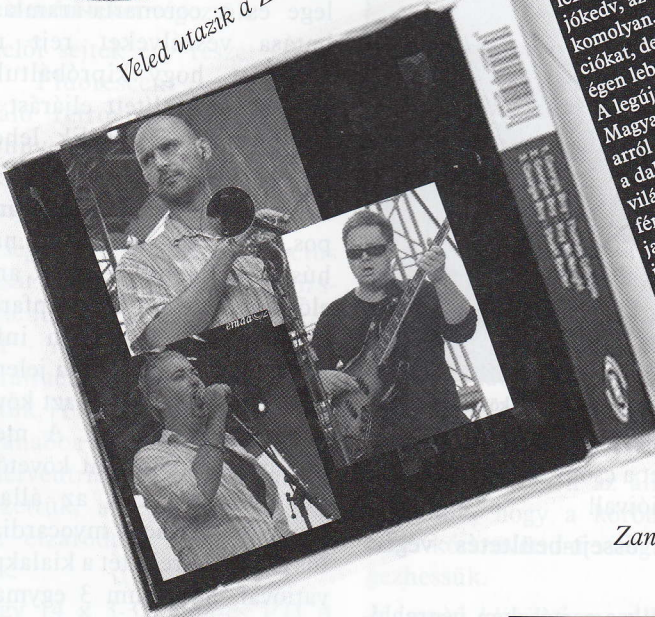


A magyar könnyűzenében igazi unikumnak számító zenekar a 2001-es *Zazie az ágyban* című bemutatkozó albumával robbant be a köztudatba. Winkler, Eldée és Jules frivol kalandja jelentik a vázát ennek az albumnak Hegyi kacskaringós szövegvilága, Hajós jópofa előadói mantrijai, illetve a dzsesszből, hiphopból, funkból, bossa novából és egyéb egzotikus hatásokból gyúrt zene rögtön elvarázsolja a hallgatót

Veled utazik a Zazie a metrón.

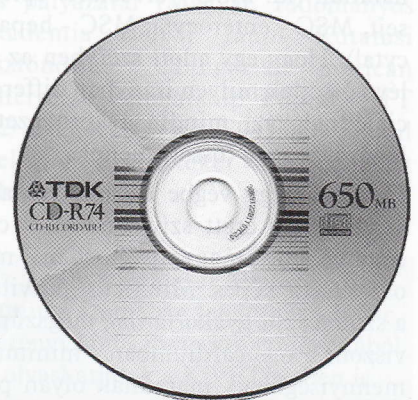
A *Zazie az ágyban* a zenekar szerintünk legerősebb lemeze. Minden számából sugárzik az élet szerete, a jókedv, az értelem és a játékoság. A számok félig komolyan, félig viccesen dolgoznak fel tipikus szituációkat, de olyan is megessik meg katonaság. A legújabb: Rögtön a című dal, hogy egy Hupikék Magyar népmesék-furulyával súlyosbítt dal. A szám arról szól, hogy a piaci siker viszont szerencsére a dalokat, de az ugye a zanza, viszont szerencsére világháló segítségével kideríthetjük, hogy a zanga "szó a fémhúros akusztikus gitár hangját utánozza; ilyen a hangja, amikor például a Börtön ablakába című sláger játszó rajta" A refrénekre elég erősen rámentek, remekül sikerült darab például a mobiltelefonoknak életünkre gyakorolt hatásainak árny-, valamint kellemes oldalait bemutató Türrüpp refrénje, és sokkal hangsúlyosabb a női ének is. Emil Rulez: Zanga! Twelvetones Records, 2005. 2599 forint, a zenekarnál

De biztos, hogy kilencvenvalahányban baromi jó volt Zazie az ágyban...



Zanga, zanga

Nána, nána!



Megoldások a 15. oldal-ról:
1. Dr. Szabara László
2. Dr. Fodor László
3. Dr. Szelényi Zoltán
4. Dr. Szentgáli Zsolt

A múlt század végén egy fránya amerikai, Bizonyos Bell, egy készüléket talált fel. A találmány híre bejárta a nagy Világot, S azóta minden polgári családba telefon kell.



A Kamarai Állatorvos aktuális számából:

II. Sikeres autológ őssejt-transzplantációk sertésekben

Valóra válik az álom?

dr. Font Gusztáv¹, dr. Andréka György², Dr. Kótai István³

1 Belvárosi Állatorvosi Rendelő, Budapest

2 Xantus János Állatkert, Győr

3 SzIE, Állatorvos-tudományi Kar, Anatómiai és Szövetani Tanszék, Budapest

Az autológ őssejt-beültetés elmélete

Cikkünk előző fejezetét úgy zártuk, hogy a saját őssejt transzplantációja napjaink sikertörténete. Az utóbbi évtized kutatásai bebizonyították, legalábbis állatkísérletekben, hogy a felnőtt szervezet különböző szerveiben lévő (pluripotens /?/ vagy multipotens) mesenchymalis őssejt képesek a saját sejtvonaluktól eltérő irányban is differenciálódni. Ezt az őssejt plaszticitásnak nevezett jelenséget számos szerző bizonyította a relatíve könnyen hozzáférhető csontvelői őssejt vonatkozásában. Megállapították, hogy a csontvelői őssejt (Mesenchymal Stem Cells /MSC/) a saját sejtvonaluk sejtjein kívül chondrocytává, osteocytává, alveolaris epithel sejté, enterocytává, hepatocytává, mesangialis sejté, endothel sejté, sőt cardiomyocytává is képesek transz-differenciálódni.

A felsorolásból kitűnik, hogy a transz-differenciálódás gyakorlati megvalósulásának bizonyítása alapvetően megkérdőjelezi azt az évszázadok óta elfogadott tételt, hogy a különböző csíralemezből származó sejtek és szövetek között az elkülönülés éles és áthághatatlan (ld. MSC - alveolaris epithel sejt, MSC - enterocyt, MSC - hepatocyt!). Hogy egy adott szervben az ott lévő őssejt milyen irányban differenciálódnak, azt mindig a környezetük határozza meg (őssejt-niche).

Hogyan megy végbe ez a folyamat a szívben? Az érett szívizomsejt, a cardiomyocyt magzati korban még osztódásra képes. Mitoticus aktivitása a születéskor gyakorlatilag megszűnik, viszont a myocardiumban - minimális mennyiségben - maradnak olyan pro-

genitor sejtek, amelyek osztódásra képesek. Megállapítást nyert, hogy infarctus esetén - az elhalt terület szélén - megnő a mitoticus aktivitás mutató sejtek száma. Ezek az osztódó sejtek vagy a helyszínen lévő progenitor sejtek vagy máshonnan "odataláló" őssejt. Az "odataláló" őssejt minden valószínűség szerint a csontvelőből származnak. Ennek egyik bizonyítéka pl. az, hogy amennyiben egy férfi női donor szívét kapja, egy idő múlva új szervében Y kromoszómát tartalmazó cardiomyocyták találhatók. Ugyanezt egerek esetében már több szerv esetében igazolták. Az őssejt "odacsalogtatásában" és megtapadásában, valamint a kialakuló "új" szívizomszövet vascularisációjában az elhalt sejtéből származó növekedési faktor (vascular endothel growth factor /VEGF/) játszik szerepet.

Az alapvető probléma az, hogy akár a progenitor sejtek, akár az "odacsalogtatott" őssejt képtelenek osztódásuk révén pótolni az infarctus során bekövetkező gyors és tömeges sejtpusztulást.



Az ép és elhalt terület határának körülínfiltrálása

Ezért merült fel az ötlet, hogy támogatni kell a szívét a csontvelőből származó őssejt millióiival!

Az autológ őssejt-beültetés végrehajtása

És most lássuk a sertéseken végrehajtott műtétek technikai kivitelezését!

A műtéti technikákat tekintve négy lehetőség kínálkozott. 1. Intravenás injekció révén juttatjuk el az őssejtet a szívbe. 2. Transendocardialis trans-

plantációval a bőrön keresztül az őssejtet a kamrák belsejébe injektáljuk. 3. Intraoperatív, direkt intramyocardialis bejuttatást alkalmazunk, melynek során nyílt szívű műtétet hajtunk végre, és az őssejttel mintegy infiltráljuk az élő és az elhalt terület határát. 4. Intracoronariás eljárásról folyamodunk és az őssejtet a koszorúereken keresztül felvezetett katéter segítségével juttatjuk el az elhalt terület széli részére. Az 1. módszer egyszerűen kivitelezhető, nem igényel katéteres beavatkozást, azonban értelemszerűen őssejt-igénye hatalmas (az őssejt elsősorban többsége "útközben elkallódik"). A 2. lehetőség véghezviteléhez valamivel kevesebb őssejt van szükség, de invazív. A 3. alkalmazás előnye a kis őssejt-igény, hátránya viszont - invazív jellege mellett - az, hogy a bejuttatott sejtek szigeteket alkothatnak, amelyek később arrhythmia kiindulópontjai lehetnek. A 4. módszer a legtokéletesebb mert a célzott őssejt bejuttatást az erekben keresztül teszi lehetővé, viszont invazív jellege és a coronaria-áramlást lassító hatása veszélyeket rejt magában. Amellett, hogy kipróbáltuk a harmadikként említett eljárást is, kísérleteinkben a negyedik lehetőséghez folyamodtunk.

Kísérleti műtéteinkhez olyan 4 hónapos, 25-28 kg-os magyar nagy fehér húsertéseket használtunk, amelyeknél előzetesen myocardialis infarctust hoztunk létre. A iatrogen infarctus ismertetése meghaladná jelen cikkünk kereteit, ezért csak az azt követő történéseket ismertetjük. A mesterséges infarctus létrehozását követően szorosan monitoroztuk az állatok életfunkcióit. Az akut myocardialis infarctus (AMI) létrejöttét a kialakult ST-elevációval, minimum 3 egymáshoz tartozó elvezetésben az echocardiographiás vizsgálat során észlelt segmentális falmozgás-zavar kialakulásával, a bal kamrai dimenziók és a systolés bal kamrai funkció, valamint a infarctusos heg méretének kontraszt-



tanyag MRI vizsgálatával igazoltuk.

Az állatok egy részét a kialakult és a fentiekben leírtak alapján biztosan igazolt infarctust követően az intraoperatív, direkt intramyocardialis megoldásnak vetettük alá. A megfelelő anaesthesia után, a bal oldali thoracotomiát követően, megnyitottuk a pericardiumot és (az összejt-suspensio helyett) physiologiás konyhasó oldattal körülfiltráltuk a myocardium elhalt területének szélét. Az ép és az elhalt terület határát az ischaemiás cyanosis jelezte.

Miután ezek a műtétek csak a technikai lehetőség kipróbálását célozták, a sertéseket az eljárást követően extermináltuk.

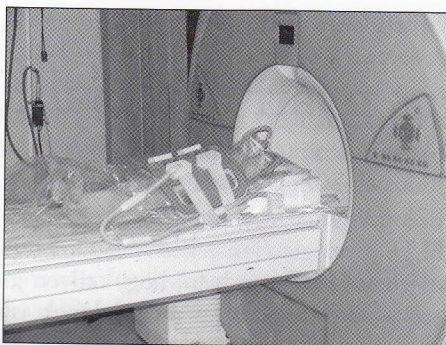
Az állatok másik részénél - amelyeknél az intracoronariás módszert szándékoztunk végrehajtani - az AMI-nak megfelelő kezelést alkalmaztuk (aspirin, ACE-gátló, béta-blokkoló, clopidogrel, statin).

A műtétet közvetlenül megelőzően a Semmelweis Egyetem I. sz. Pathologiai és Kísérleti Rákkutató Intézetéből a ferezis révén szeparált és megfelelő töménységre besűrített összejt szuszpenziót isotherm ládában a beültetés színhelyére, a Kaposvári Egyetem CT-diagnosztikai Központjába szállítottuk, ahol a műtéteket végeztük.

A csontvelői sejtek egy részét GFP-t (Green Fluorescent Protein) expresszáló retrovírussal fertőztük, hogy könnyebb legyen ezeknek a sejteknek a nyomon követése a későbbi mikroszkópos vizsgálatok során.

A mesterségesen létrehozott infarctus kialakulását követő 4. napon MRI vizsgálat történt, az 5. napon pedig a sertéseket - megfelelő premedikáció után - intratrachealis narcosisban megkatétereztük. A katétert az a. femoralis felől ugyanabba a coronaria-ágba, a ramus interventricularis paraconalisba (RIP) vezettük, amelyben 5 nappal előbb az elzáródást mesterségesen előidéztük.

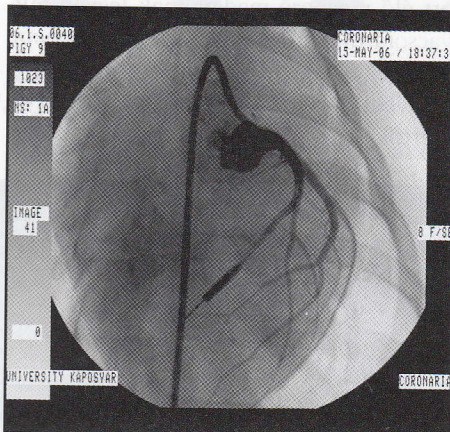
Ezután egy 14 x 3-3,5 mm-es PTCA (percutan transluminalis coronaria angioplastica) ballont vezettünk a RIP proximalis és középső részének határára, amit 3 percre alacsony nyomással (4-6 bar) felfújtunk a coronaria-áram-



MRI vizsgálatok

lás teljes leállítására. Ezt követően a katéteren keresztül bejuttattuk a 9,5 x 106 CD34+ sejtet tartalmazó 5 ml mennyiségű összejt-suspensio felét. 3 perces szünet után a ballont ismét felfújtuk és beadtuk a koncentrátum másik felét.

A keringés leállítása lehetővé tette a transzplantált sejtek megtapadását, és az endothelen keresztül történő migrációját, vagyis az elhalt területre történő eljutását.



Coronaria-áramlás leállítása ballonnal

A beavatkozások után a sertések állatorvosi felügyelet alá kerültek, és havonta elvégeztük rajtuk az echocardiografiás vizsgálatokat. A szívizominfarctust követő 2. és 4. hónapban mértük a laboratóriumi eredményeket, ezen kívül echocardiografiás és MRI vizsgálatok történtek.

A 4. hónap végén az állatokat extermináltuk, hogy a kórbonctani, valamint kórszövettani vizsgálatokat elvégezhessek.

Alapvető klinikai megállapításunk és eredményünk az, hogy az összejt terápián átesett állatokban a bal kamra systolés funkciója nagymértékben javult, amit az ejekciós frakció %-os értékének emelkedésével tudunk igazolni.

A kórszövettani és MRI vizsgálatok igazolták, hogy az autológ intracoronariás összejt transzplantáció zavartalanul és szövődménymentesen zajlott le. Egy esetben sem volt észlelhető az állatokban tumorképződés, illetve malignus ritmuszavar.

Vizsgálataink bebizonyították, hogy a csontvelői összejt transzplantatio hatására statisztikailag szignifikáns mértékben javul a systolés balkamra funkció, növekszik az ejekciós frakció értéke és csökken az infarctusos heg nagysága.

Az összejt-terápia kedvező hatásaiért több mechanizmus tehető felelőssé, így az angiogenesis fokozódása, a szívizomsejtek kisebb mértékű apoptosisa és a megváltozott collagen expressio együttesen. Ezek hatására a kialakult heg megerősödik, a szívizomszövet nagyobb mértékben megmarad.

További céljaink között szerepel az összejtek meglepedésének vizsgálata immunhisztokémiai módszerekkel és a szívizom-tömeg alakulásának követése pozitron emissziós tomográfus (PET) vizsgálattal.

Átmenetileg továbbra is nyitott kérdések maradnak a következők: 1. alkalmasak-e ezek az új szívizomsejtek arra, hogy a szívizomszövetre jellemző kapcsolóstruktúrákat egymással létrehozzák, 2. mekkora a túlélési idejük, 3. újjáépítik-e a szívet vagy csupán stimulálják az épen maradt szövetek működését?

Befejezésül szeretnénk köszönetet mondani a Kaposvári Egyetem CT-diagnosztikai Központjának és a Gottsegen György Országos Kardiológiai Intézetnek munkánkhoz nyújtott segítségükért. Külön köszönet illeti dr. Andréka Pétert, akinek sikeres pályázatai (Magyar Tudományos Akadémia Bolyai János Kutatási Ösztöndíja, Hungarian-American Enterprise Scholarship Found, ETT 302/2003, és OTKA F043380) nélkül ezeket a kísérleteket nem lehetett volna elvégezni.

Ez a cikk a Kamarai Állatorvos 2007 júniusi számában jelent meg, és Dr Perényi János főszerkesztő jóvoltából olvasható a KIVETítésben is.



Zoológus oldalak

Fejezetek egy zoológus nyári naplójából

Június 29. - Vizsgaidőszak vége

Végre vége! Az elején még örültem, hogy milyen könnyen megvolt a zootax szigorlatom (ugyan már, hogy lehet ilyet kihúzni, hogy 1. Ízeltlábúak általános jellemzése, 2. Gerincesek általános jellemzése ?! :)), de csak aztán jött a java... a biokémia után úgy éreztem, nem bírom tovább, és akkor még hátra volt a két genetika és egy bevököl. De túléltem, sikerült, megúsztam egy kisebb idegösszeroppanással. S most, amikor pihenhetnék, vár rám 2 hét terepgyakorlat! Jó, nem olyan rossz dolog az, de amikor mások a vízparton süttetik a hasukat...

Július 2-13. - Terepgyak

A tavalyi egyhetes lepkekergetés után felüdülés volt a mindennapi kirándulás. Persze mindig azokon a napokon esett az eső, amikor a legszebb helyeken jártunk. Az első hét legemlékezetesebb pillanata volt, amikor a legnagyobb szélben, dideregve felértünk a Nagy-szénásra, s egyszer csak felbukkant egy csaj bikiniben. Ott futkosott a réten, már kezdtem azt hinni, hogy valamely hímnemű csoporttársunk vetítette ki elének rejtett vágyait, amikor kiderült, hogy a lány nem csak egy álomkép, mi pedig tátott szájjal (és nyakig beöltözve) figyeltük, ahogy tovalibben. S hogy mit csinál egy zoológus a Soroksári Botanikus Kertben? Figyeli a csalán tetejére felcsimpaszkodó egyetlen fogófarkú óvilági emlős (törpeegér) fiatal, cincogó egyedeit.

A második heti Királyrét tele volt meglepetésekkel, ugyanis elég minimális infónk volt arról, hogy mégis mit fogunk csinálni. Az időjárás itt sem nekünk kedvezett, alig bírtunk néhány lepkét összefogni a preparáláshoz, ráadásul a kövi rákot sem sikerült megtalálnunk. :(A hét abszolút csúcspontját a kenuzást követő közös palacsintasütés jelentette, kiderült, hogy a muzeológusok is tudnak sütni-főzni. :) A vacsorát követte a klasszikus - számunkra kicsit kényelmetlen - "ki mivel szeretne foglalkozni - s mi az, ami ebből megvalósítható" c. társalgás. Pénteken aztán nehéz szívvel tértünk vissza a civilizációba - én pedig annak tudatában, hogy 1.5

napos pihenő után vár rám Kecskemét.

Július 15-20. - Ürgementés (?)

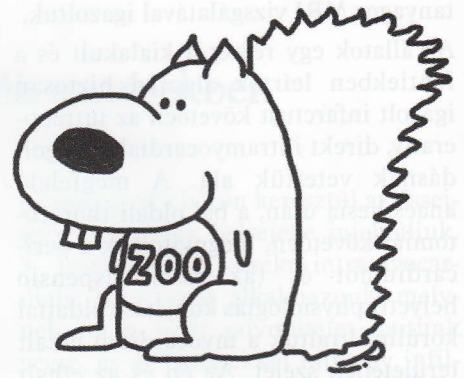
Bolond fejvel ugyanis jelentkeztem az ELTE Etológia Tanszékén meghirdetett ürgementésre, mondván, hogy milyen jó móka lesz az, ráadásul még fizetnek is! Nos, hát igen, móka volt is, de sikerült kifognunk a nyár legforróbb hetét. Kecskeméten még viszonylag tűrhető idő volt, bár a katonák a saját mérőállomásukon 53°C-ot mértek talajsztintben. Szegény ürgék is nehezen viselték. :(Hétközben Dunakeszin folytatódott a befogás, de itt már tartottunk délutáni pihenőt, s rendszeresen elláttak minket mindenféle jóval: dinnye, fagyalt, mobil zuhany. :)

Érdekes dolog ez a "mentés", mert mint kiderült, az állatokat azért kell befogni, és áttelepíteni a Nemzeti Parkokba, hogy az ott élő ragadozó madaraknak legyen mit vacsoráznia. Értitek: mentés. :P csak nem az ürgéké, hanem a sólymoké. Mi pedig szenvedtünk a hurkokkal, bezzeg a "hozzáértők" egy vödör vízzel kiöntenek egy fél családot.



Július 23-27. - Múzeum

Terepgyakorlaton épp azon siránkoztunk, hogy az állatkertnek nem kellett az önkéntes munkánk, amikor felajánlották nekünk, hogy mehetünk a Természettudományi Múzeumba csontokat rendezgetni. Végülis, ha már más dolgunk nincs, csináljunk valami hasznosat! Nagy bátran jelentkeztünk ketten, hogy majd mi... menetközben voltak kétségeim, hogy jó ötlet volt-e ezt elvállalni, de így utólag, egy kiselejtezett zsiráfcsigolya birtokában azt mondom, megérte. :) Egy Gödöllőről átszállított



gyűjteményt kellett kipakolni a dobozokból, összepárosítani a koponyákat a csontokkal (már ha volt hozzá), majd szépen újra bedobozolni. Kicsit sok volt a nyérc, görény, menyét és mezei nyúl... A nyulaknál olyan érzésem volt, hogy a gyűjtők az összes paprikásban végzett állat fejét kifőzték. :P De péntekre végül befejeztük, s a munka "legjobb része", a leltározás a következő hétre maradt (ezt szerencsére megúsztam :)).

(Ezt követően szünetelttem az önkéntes munkát, s kicsit kiélveztem a nyarat - VÉGRE!)

Augusztus 21-24. - Fenékpuszt

Mindent összevetve talán ez sikerült a legjobban. Béke, nyugalom... és sok madár! Főleg nádiposzátták, de abból rengeteg. Foltos és cserregő, SCH és SCI... Sikerült megtanulnom madarat szedni, és azt javasolom, kerüljétek el a kékcinkéket, mert vérengző vadállatok! Különleges érzékük van ahhoz, hogy az ujj legérzékenyebb részébe csípjenek bele, és utána csőrzárat kapjanak. Általában messziről lehetett hallani ("\$#@&!"), ha valaki egy cinkét próbált meg kihalászni a hálóból. :) Viszont láttam egy tavaszi madárfiókát, ami most már egészen hasonlított egy golyához, és szomorúan tapasztaltam, hogy a sérült madarak száma csak gyarapodott. Utolsó napunkon behoztak egy macskabaglyot, aminek nyílt szárnnytörése volt, és állatorvosi segítség híján csak lefertőtlenítették a sebet, és elkülönítették az állatot. Nem jósltam neki sok időt, de még mindig életben van, és ha minden igaz, már kikerült a röpdébe. :)

Szeptember 2. - Már megint...

Itt vagyok újra Pesten, holnap kezdődik az újabb félév - hurrá élettan! :)



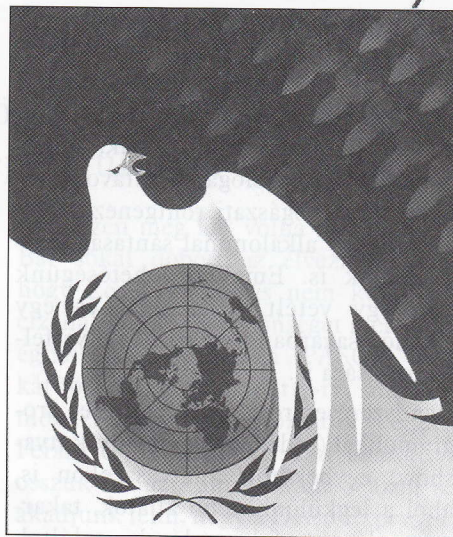
Nemzetközi Béke Nap

2001-től szeptember 21. a Béke Nemzetközi Napja. Jane Goodall, a Roots&Shoots (magyarul Rügyek és Gyökerek) szervezet alapítója egy évvel később, 2002-ben lett az ENSZ Béke Nagykövete, s ennek alkalmából készült el akkor az első "békegalamb". A "Rügyek és Gyökerek" hálózat tagjai ettől az évtől kezdve rendszeresen elkészítik a saját galambjaikat, melyek kizárólag újrafelhasználható alapanyagokból készülnek. Dr. Goodall nagyon fontosnak tartja, hogy minél többen részt vegyenek az eseményen, hiszen ez egy kitűnő lehetőség felhívni a világ figyelmét arra, hogy az emberiség békére vágyik.

A korábbi években a Föld számtalan pontján repültek az egyesület tagjai által készített galambok, mint például a római Colosseumban, a kínai Nagy Falon, Mongóliában, Tanzániában, Ausztráliában, Bosznia-Hercegovinában és még rengeteg más országban. Ebben az évben szeptember 23-án került sor a galambröptetésre, s a rendezvényen most is több ezer fiatal részt vett.

A "Rügyek és Gyökerek" természet- és környezetvédelmi hálózatot 1991-ben hívta életre a híres viselkedéskutató, Dr. Jane Goodall. A "Rügyek és Gyökerek" csoportokban a legkülönbözőbb korú, de főleg általános iskolás fiatalok -pedagógusaik vezetésével- környezet-, természetvédelmi, illetve humanitárius tevékenységet folytatnak a szabadidejükben. Magyarországon a csoportokat a Rügyek és Gyökerek Egyesület koordinálja, s várják olyanok segítségét, akik szívesen segítenének a rendezvényeken vagy elvállalnák akár egy csoport vezetését. Honlapjuk elérhető az alábbi címen:

<http://www.rugyekesyokerek.mindenkilapja.hu/>



csirek

Egy nyár az USA-ban

A Christian Veterinary Missions (CVM) keresztény állatorvosokból álló szervezet, amely állatorvosi műszerek, munkaerő, gyógyszerek és pénz formájában segítséget nyújt az arra rászoruló országoknak; (pl.: Uruguay, Nigéria) emellett pedig lehetővé teszi, hogy évente néhány állatorvostan-hallgató látogatást tegyen az Egyesült Államokban.

A CVM egyik vezetője Dr. Martin Langhofer (Dr. Marty), aki egy Indiana államban található kisállat-klinika tulajdonosa, és állatorvosa, emellett pedig lófogászatra specia-

lizálódott. Közel hathetes gyakorlatunkból 4 hetet az ő otthonában töltöttünk.

Repülünk Chicago-ban landolt, így első napunkat ott, a felhőkarcolók közt töltöttük. Mitután a Michigan-tó csatornáján hajóközvetlen megtekintettük a várost, a hosszú úttól, és az időeltolódástól kimerülve South Bend, és Dr. Marty otthona felé vettük az irányt.

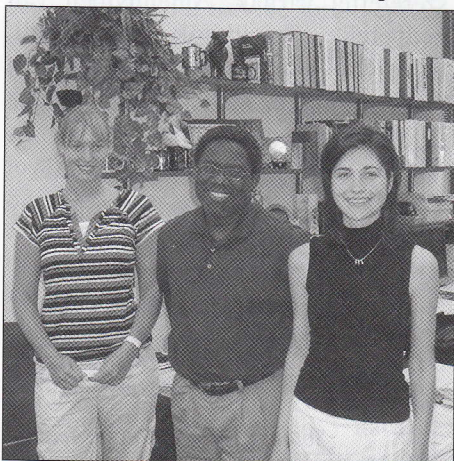
Hétköznapokon főleg a Western Veterinary Clinic-en tartózkodtunk, ahol Dr. Marty mellett 3 fiatal állatorvos, 5 irodai dolgozó és 5 technikus dolgozik. A technikusok a középiskola elvégzése után 4 éves képzésben részesülnek, és többek között vérvételre, injekciók beadására, fogászati kezelésre, röntgenezésre, intubálásra és ultrahangozásra is jogosultak. Ha valakinek ez nem elég, és állatorvos szeretne lenni, annak további 4 évig kell még tanulnia.

A klinika meglehetősen jól felszerelt, 4 vizsgálószoza, kozmetika és műtő várja az állatokat. A bent tartandó kutyáknak, macskáknak és a sebészeti beavatkozásokon átesett pácienseknek külön elkülönítő részleget alakítottak ki.

Állatorvosi műszerekben sincs hiány: 2 altatógép, röntgen, ultrahang, lézer, sterilizátorok, 5-6 különféle endoszkóp, a laborparaméterek megállapításához analizátorok, mikroszkópok és gyorsteszték állnak az állatorvosok rendelkezésére. Az itt eltöltött 4 hét alatt számos pácienssel találkoztunk és a rutineljárások mellett több különleges (vagy legalábbis általunk annak ítélt) beavatkozást is végignéztünk, mint például: faroktájéki daganat lézeres műtétje, vérátömlesztés, laparoszkópos ovariohysterektomia, gasztroszkópia és bioptátum vétele, rhinoszkópia, pemphigus foliaceusos kutya és autoimmun hemolitikus anaemiás macska hosszabb távú kezelése.

A rendelői feladatok ellátásán kívül a kb. 100 mérföldes körzetben található, elsősorban ló- és alpakatenyésztéssel foglalkozó farmokon láttuk el az arra rászoruló állatokat egy jól felszerelt "mobil klinika" segítségével.

Ez egy olyan mikrobusz, amelynek karakterében egy komplett gyógyszer-szekerény, mobil UH, (és szükség esetén röntgen) munkaasztal és a lófogászati





beavatkozásokhoz szükséges műszerek találhatóak. A kiszállások során tanúi lehettünk például corneasérülésektől szenvedő alpakák kezelésének, lovak UH-os vemhességvizslátának, fogreszelésének, farkasfogának eltávolításának, illetve fogászati röntgenezésének és nem egy alkalommal sántaság-vizslátának is. Emellett lehetőségünk volt egy vetélt alpakabébi és egy gyomorcsavarban elpusztult kutya felboncolására is.

Rendszeresen részt vettünk színes programokkal (rodeo, lovasverseny, kutya-show) egybekötött állatvásárokon is, ahol a legkülönbözőbb állatok, takarmányok és felszerelések találtak vevőkre. Dr. Marty itt szaktanácsadásal és a gazdákkal vevőkkel való kapcsolatot építgetésével is foglalkozott.

Egy napot a south bendi Potawatomi állatkerthben töltöttünk, ahol láttuk, amint az állatorvos ivarzáselnyomó injekciót lőtt be egy hóleopárdnak, valamint megtekintettük az állatkerth állatorvosi klinikáját is.

Langhoferék családtagként kezeltek bennünket. Szinte minden nap étteremben ebédeltünk, rengeteg új emberrel ismerkedtünk meg és a 6 hét alatt 7 különböző templomban jártunk



(az egyikben például rock-koncert szórakoztatta a hívőket). Hétfégen rendszerint családi összejövetelre került sor Langhoferéknél közös énekléssel és Biblia-olvasással.

Ellátogattunk Shiphewanába is, az amishok földjére, akik 17. századi életmódot folytatnak, lovasszekéren jár-

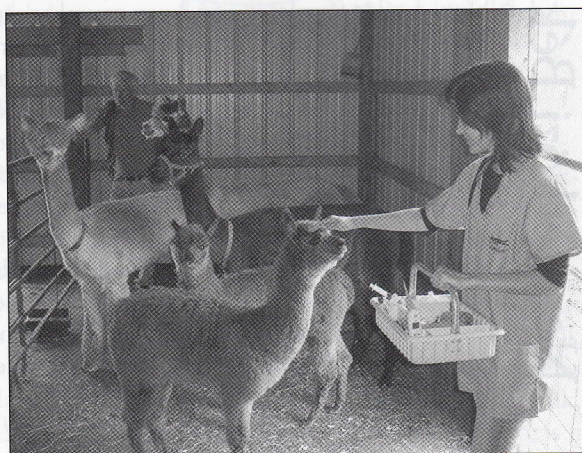
nak és kizárják életükből a modern technológia vívmányait.

South Bend után 5 napot Dr. Gál Sándor indianapolisi, rendkívül jól felszerelt klinikáján töltöttünk. Emellett Gál dr. számos konkurens környékbeli kisállatklinikát is bemutatott nekünk, amelyeknek felszereltsége, nagysága, berendezése alapján nehéz lenne sorrendet felállítani: egyik szebb volt, mint a másik. Egy éjszakát az Airport Animal Emergi-Center nevű sürgősségi állatkórházban töltöttünk, ahol egymást érték a kritikus állapotban lévő páciensek (hőguta, gyomorcsavar, harapott és mart sebek, autóbaleset, szívelégtelenség és következményes tüdőödéma, cardiomyopathia stb.). Gál dr. minden nap étterembe vitt és hasznos tanácsokkal látott el bennünket, főleg a praxismenedzsmentet illetően.

USA-beli tartózkodásunk utolsó állomása West Lafayette és az ottani Purdue Egyetem volt. Első nap a campushoz közeli, elegáns Hilton Garden Inn-ben kaptunk szállást, majd átköltöztünk Dr. Mark Russell családjához. Dr. Russell takarmányozástant oktat a Purdue-n, emellett pedig a CVM tiszteletbeli tagja. Egy napot az Indiana állami vásáron, kettőt pedig az egyetemen töltöttünk, ahol megfigyeltük a kis- és nagyállatklinikán folyó munkát és megismertünk néhány érdekes embert, mint például Kirát és Stephane-t, akik 3 éve végeztek karunkon (a német évfolyamon) és most a Purdue nagyállatklinikáján dolgoznak.

Volt szerencsénk találkozni Dr. Nourral és Dr. Asemmel is. Dr. Asem a Purdue Egyetem dékánhelyettese és 1980-ban végzett Egyetemünkön. Azóta nem járt Magyarországon, de tökéletesen emlékezett campusunkra, tanárainkra és a Marek József Kollégiumra. Diákként magyar nyelven írt TDK-dolgozatot és témavezetője, Bodó Imre Professor Úr bízta arra, hogy próbáljon szerencsét az USA-ban. Dr. Nour felelős a Purdue bel- és külföldi kapcsolataiért. Egyik

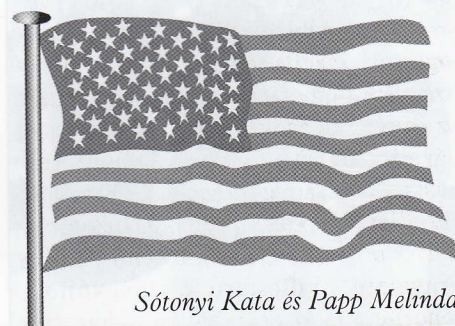
nap egy hangulatos olasz étterembe vitt minket, ahol bemutatott feleségének, Dr. Sulma Mohammednek, aki a humán mellrák terápiai megoldásait kutatja a kutyák emlőtumorának analógiájára. Dr. Nour megismertetett bennünket néhány ter-



vével is, melyek között a Karunkkal való szorosabb kapcsolat kiépítése is szerepelt.

Vakációnk alatt nagyon sokat tanultunk, gyarapítottuk angol nyelvtudásunkat, számos érdekes emberrel találkoztunk, közelebbről megismertük az amerikai kultúrát és szokásokat; így tehát rendkívül hasznos volt az ott eltöltött idő. Ezúton szeretnénk köszönetet mondani mindazoknak, akik gondunkat viselték Amerikában, és a CVM-nek azért, hogy biztosította vakációnk anyagi hátterét.

Szeretnénk felhívni a figyelmet, hogy idén novemberben néhány amerikai professzor és szakember Egyetemünkre látogat és szakmai előadásokat tart majd. Dr. Martin C. Langhofer emellett a CVM működéséről is szeretne beszélni. Minden érdeklődőt szeretettel várunk. Amennyiben van kedvetek, és időtök is engedi, feltétlenül menjetek el, biztosan megéri!



Sótonyi Kata és Papp Melinda



Pillanatképek, EFOTT, 2007

Utazás Debrecenbe beleim körül avagy szűnyogriasztóm hatalom, térképem uralom

Már a lejutás sem volt egyszerű. S ezen a jó kilométerenként elhelyezett táblák sem segítettek, maximum azt az érzetet növelték, hogy valaki, valahol most épp nagyon jól szórakozik - rajtunk, mert az ilyen esetekben mindig a szenvedő fél szerepe jut ránk. Persze az ember csak azt értékeli igazán, amiért meg kell küzdenie; s ha azt vesszük egy jeggyel nem csupán fesztiválóztunk, de akadályversenyen is részt vettünk. Valamint kósza ismeretségeket köthetünk a helybeliekkel útbaigazítás címén. Szóval kész nyereség az egész! Ugyan azt már korántsem gondolhatom volna legmerészebb álmaimban sem (melyek mint tudjuk, megvalósíthatók), hogy az ismeretséget olyan mértékig lehet fokozni, mint amilyet a - szellősnek és kényelmesnek a legerősebb túzással sem állítható fesztiválbuszon történő utazási lehetőség kínált. Igaz, ingyen volt, és olcsó busztól tág teret ne várj; s annak sem kellett volna a meglepetés erejével hatnia, hogy a kora déli járat az elvonókúra csődjére emlékeztetett. Gyomortúrára és tömegiszony-rehabilitációra azonban kiválóan alkalmas volt.

S aki ezzel a buszon érkező álomúttal nem érte be, az számos egyéb felfedezni valóval számolhatott. Például elutazhatott egyenesen Afrikába (s nem csupán a Kft., hanem a vonatkozó sátor segítségével is), illetve bábeli babérokra törhetett sörösrekeszekből történő toronyépítéssel, vagy ha besokallt a lehetőségekből és sátorszomszédaiból, kilőhette magát az ürbe, de legalábbis a fejünk fölé egy amolyan vidéki vurslikből ismerős csillogó golyó segítségével.

Szégyen, nem szégyen, sokan utazunk az ingyen cuccokra, készüljenek azok bármilyen minőségben, vagy felhasználhatósági garanciával. Hiszen az elv a lényeg. De a promóciós és többnyire teljesen valószínűtlenül rikító árnyalatú kulcstartók, öngyújtók, fehérneműk és egyéb kacatok

kupacából messze kimagaslik az ingyen pia mint önálló intézmény. Az minden mennyiségben fogyasztható, s belőle bátorság merítendő a fesztiválok kínálta másik kalandhoz: az alkalmi kapcsolatok kiaknázásához. Amire egyetlen szabály érvényes: lehetetlenség nincs, csak még nem ittunk eleget!

Az utazás és potyázás fáradalmait, illetőleg a tópart hiányát a színes programkínálat volt hivatott feledtetni a saját maga és társai tolerálásába befáradt fesztiválózóval. Jóllehet a tópart hiánya megfogalmazás némi igazságtalanságot rejt magában; hiszen a haladó hagyományok szellemében az EFOTT idén is víz mellett került megrendezésre. Az már más kérdés, hogy a víz pusztán a dekoráció és a szűnyogtenyészet szerepét töltötte be, előbbiét megkérdőjelezhető, utóbbiét megíngathatatlan módon. Egyéni szoc. probléma, hogy egyesek nem érték be a tóban felgyülemlett változatos képet mutató szemét csodálatával (éljen a szelektív hulladékgyűjtés), hanem a júliusi hőségben a pancsolásra is igényt formáltak. Azonban legyünk reálisak, felfrissülni nemcsak a vízben lehet, hanem egyéb folyékony, belsőleg alkalmazandó entitások által is. S akiknek a nyelés nem volt ínyére, azoknak sem kellett csüggedniük. Ugyanis az olcsó sör mámorát törkölypálinkás vízpipával is elmélyíthették, saját, személyre szabott szipkával, természetesen gondosan ügyelve a higiéniára. Bár ez nem volt könnyű. Főként, ha tekintetbe vesszük a kavargó porfelleget, ami jelentőségteljesen beitta magát nemcsak minden napjainkba, hanem sejtjeinkbe is, egészen addig, amíg orrlukainkon keresztül nem távozott horrorisztikus humusz formájában.

S akit ezen élvezetek még mindig nem elégítettek ki, az még mindig ellátogathatott a koncertekre. Ami, ugye, az EFOTT lényege volna. De valljuk be,

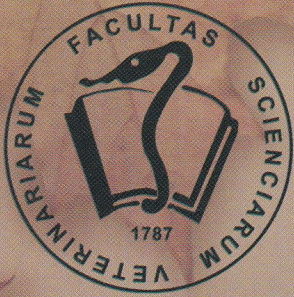
idén ezen még lett volna mit javítani. Bár sokat dobott az élvezhetőségen, hogy Lovassy András nem küldte el cizellált módon a közönséget melegebb éghajlatra, s idén a PASO-t sem kárhoztatták szaunaparty-ra, ám számos zenekart nélkülözniük kellett. Persze érzük be azzal, ami adatott, s osszuk fel azt, amink van. S azon se akadunk fenn, hogy a Disco Express-t, Ganxsta Zolee és a Kartell-t, Emil Rulezt, s egyéb könnyen emészthető művészársaságot délutáni matiné formájában találták elénk.

Pöttyös labda boldogsága

avagy Tibi bácsi még mindig tudja

Generációmból százak keltek vasárnaponként Tibi bácsi kívánságaira. Az álmoság helyét jelen esetben a részegség vette át, de a feeling megmaradt. És a dallamok is. Legfeljebb éreztünk némi nosztalgiát. Mégis hasonló lendülettel szálltunk be a szerelemvonatba, jártuk a kacatáncot, és öltük egymást Tibi bácsi pöttyös labdáiért. Volt minden, mint egy jófajta vidéki lagziban. A hasonlóságra Tibi bácsi oly mértékben hajazott, hogy mintegy szabályosan összeeskettett két lelkes majdnem idegent. Persze az illúzió a lényeg. Talán elhisszük nekik, hogy örök hűséget fogadtak; talán elhisszük egymásnak, hogy őszintén élvezzük, ha megszólal a lemezlovas. Gáz? Miért lenne?! Az már inkább, hogy a műsor mit sem változott a héten. Az ismerősség gyönyörködtet. Erre épít a retrónak nevezett irányzat. De csak ideig-óráig. Mondhatni unalomig.

Az ideji nyár különlegessége, a hőingadozás semmiképp sem járt hangulatváltással. Ez utóbbi konstans mondhatnám örök az EFOTT történetében: pia, por, punnyadás.



bra **VE** **T** urtle

Journal of Veterinary Students of Szent István University
Volume II, Issue 2, November 2007



English edition:

IVSA news

A trip to **Transsylvania**

Exhibition Guide

Hungarian Specialties:
Gypsy Music



BraVE Turtle

Contents

BraVE Turtle	
Dear Students	2.
Hungarian specialties	3.
Orphanage in Transylvania	4.
56th Annual IVSA Summer Congress	5.
Places to go to: Eger, Egerszalók	7.
Etyek, the vineyard of Budapest	8.

THE SZENT ISTVÁN VETERINARY UNIVERSITY'S STUDENT MAGAZINE

e-mail: kivetites@freemail.hu

Responsible Publisher: Ákos Kenéz, SZIE ÁOTK HÖK Pres.

Editors in Chief: Dominika Kiss, Réka Szabó

Editor Emeritus: László Zoltán Rév

Cover Art: Dr. Gábor Nyíri

Riporters: Mark Hedberg, Csilla Kárpáti, Éva Majoros, József Török,

Printing House: Albavet Kft 787

PUBLISHED BY P&G PET CARE

Dear Students,

I would like to welcome you warmly in Hungary, at the Faculty of Veterinary Science in Budapest. I hope that you have a glorious time at the University and in Hungary too.

In my opinion you have to know about a company who is the supporter of this bilingual magazin, the Equus Days, the Marek Days, the Freshmen's Ball and most of the programs in the University.

Well, here is some words about the Eukanuba:

Animal nutritionist Paul Iams founded The Eukanuba Company in 1946 in a small feed mill near Dayton, Ohio. Clay Mathile joined Eukanuba in 1970 and purchased the company in 19782. Paul Iams established the company's nutritional foundation, and Clay Mathile provided the vision the enable The Eukanuba Company to become a world leader in dog and cat nutrition.

The Procter & Gamble Company (P&G) acquired Eukanuba in September 1999. Eukanuba joined P&G's Health Care and Corporate New Ventures global business unit.

The Company sells Eukanuba premium dog and cat foods (dry and canned) in 77 countries. Eukanuba employs more than 2000 people, and has annual sales in excess of 900 million.

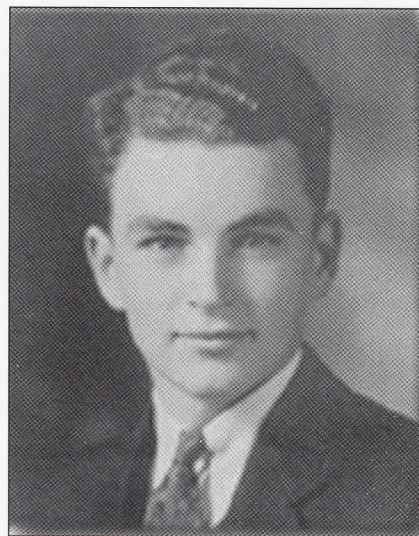
Eukanuba Dog & Cat Foods are sold in pet specialty stores and veterinary clinics. Eukanuba Dog & Cat Foods are sold in pet specialty stores, veterinary clinics and are also available in retail sales channels where parent company P&G sells the its products, such as supermarkets. Eukanuba Veterinary Diets - therapeutic foods for dogs and cats - are available exclusively from veterinarians to help manage specific pet health disorders.

The Eukanuba Consumer Care advises information on proper pet care and nutrition through a free care line.

Best wishes,

Péter Kutasi, Eukanuba messenger

Eukanuba



Our Faculty joined to the Vetstart Organization. All 4th and 5th year student and graduated veterinarians (class2005, and class 2006) are cordially invited to join to Vetstart, at: www.vetstart.org.

For further information visit Vetstart homepage or connect IVSA Hungary: ivsa@aotk.szie.hu

Join the newsletter of the Students' Council. Join to univet-news now!

Go to: <http://groups.yahoo.com/group/univet-news/join>

New contacts of student organizations:
Foreign Students Association: fsa@aotk.szie.hu
IVSA Hungary: ivsa@aotk.szie.hu

This publication was made possible with Eukanuba



Gypsy music

Gypsy and Hungarian folk music are often confused and it's important to know the difference. Gypsy music as it is known and played in Hungarian restaurants from Budapest to Boston is urban schmaltz and based on recruiting tunes (verbunkos) played during the Rakoczi independence war. At least two fiddles, a bass and a cymbalom (a curious stringed instrument played with sticks) are de rigueur, if you want to hear this saccharine csardas music, the restaurants in Budapest's Castle District can oblige, or you can buy a tape by Sandor Lakatos or his son Deki.

To confuse matters even further, real Gypsy music does not use instruments but is sung a cappella (though sometimes it is backed with guitar and percussion) The best modern Gypsy group is Kalyi Jag (Black Fire), led by Gusztav Varga.

This curious situation (that by the phrase "gypsy music" we mean two completely different style) developed during the 19th century, when verbunkos-type music gained a great deal of popularity, as it was associated with freedom fights and became one of the symbols of the Hungarian nationalist spirit.

In the 19th century, verbunkos was the most popular style in Hungary. This consisted of a slow dance followed by a faster dance; this dichotomy, between the slower and faster dances, has been seen as the "two contrasting aspects of the Hungarian character". The rhythmic patterns and embellishments of the verbunkos are distinctively Hungarian in nature, and draw heavily upon the folk music composed in the early part of the century by Antal Csermak, Ferdinand Kauer, Janos Lavotta and others.

Verbunkos was originally played at

recruitment ceremonies to convince young men to join the army, and was performed, as in so much of Hungarian music, by Roma bands. Verbunkos became wildly popular, not just among the poor peasantry, but also among the upper-class aristocrats, who saw verbunkos as the authentic music of the Hungarian nation. Characteristics of verbunkos include the bokázó (clicking of heels) cadence-pattern, the use of the interval of the augmented second, garlands of triplets, widely-arched, free melodies without words, and alternately swift and slow tempi. By the end of the 18th

musical demon of fiery imagination". Bihari and others after his death helped invent nóta, a popular form written by composers like Lóránt Fráter, Árpád Balázs, Pista Dankó, Béni Egressy, Márk Rózsavölgyi and Imre Farkas. Many of the biggest names in modern Hungarian music are the verbunkos-playing Lakatos family, including Sándor Lakatos and Roby Lakatos.

For popular pieces of music of the period, the main quality criterion has been the number of excerpts from opera, operetta and other popular pieces of international music learnt

from a score. Verbunkos music went out of fashion in the second half of the 19th century; at its demise sheet music was needed to revive the few tunes which are still played now and then by musicians today. The folk-based popular music-the Hungarian nóta (slow lyrical air) and the

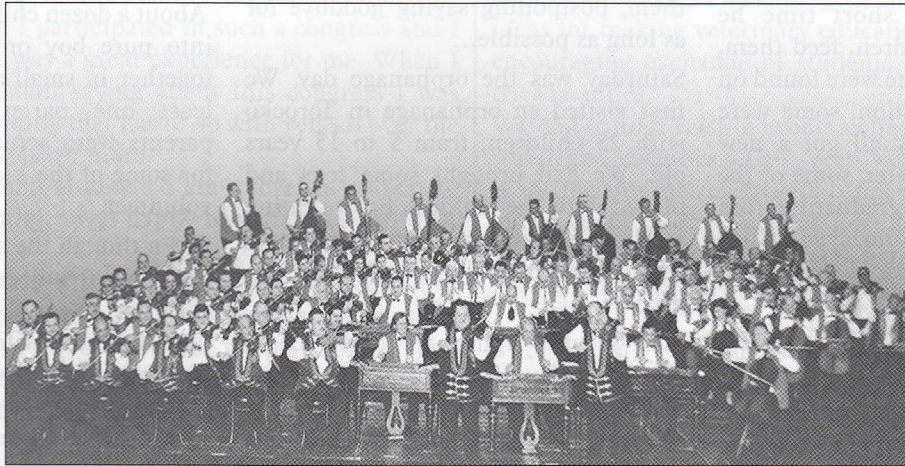
csárdás--the music of the masses considered to be the typical Hungarian musical idiom from the middle of the 19th century--was, like the earlier verbunkos music, also mainly the work of Hungarian amateurs. From the moment it was conceived, it also quite naturally became part of the Gypsy

century, verbunkos was in use in opera, chamber and piano music, and in song literature, and was regarded as "the continuation, the resurrection of ancient Hungarian dance and music, and its success signified the triumph of the people's art".

Due to its popularity, gypsy musicians started to play that type of music, too, until it was connected with them from that on. The she-violinist Panna Czinka was among the most celebrated musicians of the 19th century, as was the Roma bandleader János Bihari, known as the "Napoleon of the fiddle". Bihari, Antal Csermák and other composers helped make verbunkos the "most important expression of the Hungarian musical Romanticism" and have it "the role of national music". Bihari was especially important in popularizing and innovating the verbunkos; he was the "incarnation of the



musicians' repertoire. It is this musical repertoire which the world nowadays knows as "Gypsy music" in a more literal sense.





Orphanage in Transylvania

The foundation

In 1992 the Franciscan monk, Bojte Csaba, came to the monastery in Deva, Transylvania. By this time the conditions in the former communist country of Romania was bad, and especially among the Hungarian speaking part. Many children lived on the streets, either with or without their parents. He had himself lost his father as a child, after his father had been prisoned for many years following a secret poem he wrote about better times; he died few months after being released.

When Father Csaba started to renovate the monastery, people quickly came and asked for help, and he realised the acute need. After a short time he started to take in children, feed them, and educate them. Some were found on the nearby railroadstation, some were left at his door. They all got a new chance, and 15 years later, some of the same children are now graduating from the University in Kolozsvar (Cluj-Napoca).

What we are doing

The Norwegian student organisation in Hungary first learnt about the foundation from the Norwegian ambassador in Budapest. She introduced the idea about helping the foundation financially, and in other ways possible. During the last few years Norwegian students have collected cloths and toys and passed them over to the foundation. Right now the majority of the money is collected to finance a new studenthouse complex. This will be ready in a few years, and the needs for the houses are big enough, as more and more children are finishing secondary school each year. Money for the project have been collected by arranging charity-balls, selling food at different occasions and other arrangements.

Trip to Transylvania October 07.

A bus with about 40 students and two journalists from a national Norwegian newspaper left Heros' square 7pm Thursday 4th of October. 10 hours later, we arrived in Kolozsvar.

Friday morning, we went to see the land where the Father Csaba Foundation plans to build a new student home, before visiting the 24 students living in the student home that has already existed a few years. Last year 3 students graduated, while 7 new arrived the home. The capacity is now stretched to it's maximum, with 3-4 students sharing each bedroom. Some of the students are already in their third year, while some have just started their studies.

In the evening we had a dinner with the students, and some of them told us their life stories and how they came to the Father Csaba foundation. When the restaurant closed, we went home to them, postponing saying goodbye for as long as possible...

Saturday was the orphanage day. We first visited an orphanage in Torockó with 25 children, from 5 to 15 years old. We had brought some toys and played with the children before eating a delicious traditional Hungarian lunch, which they must have used hours to prepare...

-The second orphanage was in Deva, housing about 300 children. We got to see how they lived, which was quite relieving. The orphanage is split into families with one or two parents for about 12 children. The children seemed very satisfied.

The day ended with dinner at the orphanage, while Father Csaba told us about his life and the importance of the foundation. We had breakfast at the orphanage before turning home to Budapest Sunday morning.

Meeting the children

At the first orphanage we visited was in a small idyllic village surrounded by high, majoric mountains. When we came, the children seemed a bit reserved and shy, and it was difficult to communicate with them, mainly because our Hungarian-skills were quite poor.

But after handeling out toys the contact became much better and the children became more secure.

Four of the children we met were siblings and came from a home where the mother had been unable to take care of them. They had grown up under terrible conditions and when they were found they couldn't walk or talk, and because of too little stimuli during childhood, three of them showed signs of retardness. But thanks to good help from the orphanage they show great signs of improvement.

Visiting the second orphanage in Deva, was quite different experience. When we arrived, they came running toward us and were much more contact seeking. Some of them had even learned some phrases in English, which they proudly used.

About a dozen children were separated into pure boy or girl families, lived together in small appartments with at least one parent. Sometimes the parents were actually the real parent for some of the kids, sometimes just a volunteer.

Even though the space were limited it was well organized and cozy, and the children seemed satisfied with their living situation. They showed a strong need of affection, and wanted to give away hugs, to play and to see them selves on picture and basically get attention in every way possible.

Before meeting the children, I was afraid we would see the children living under bad conditions, but after have been there I'm convinced that the work of the foundation really works and it seems like the children are happy and are taken well care of.

How to help

The foundation have a homepage where you can read in English, Hungarian and German.

<http://www.devaigyererek.hu/>.

The Norwegian student association also have a webpage that is only in Norwegian.

<http://www.studenthjelp.com/>.

Vidar Nedrebo



56th Annual I.V.S.A Summer Congress 2007

16th July - 27th July 2007

56th International Veterinary student's association. Allow me to start with few words explaining what is this association about.

Is a chance to explore global veterinary education culture and friendships. More than 20 nationalities joining together despite of borders, religion and politics. A great chance to create contacts that will benefit you in both your private and professional career for years to come.

Main goal of IVSA is establishing better veterinary education where we live or study but also for our colleagues in disadvantaged countries. Hopefully one day all veterinary students will have equal opportunities to be present on events like this one.

This Summer IVSA took place in beautiful Spain (Madrid, Leon, Lugo, Barcelona) and high credit must be given to the very hard but successful work of 15 wonderful persons from the four faculties in Spain. It was well organized event.

It was the first time I participated in such a congress and I really enjoyed it. It was a great experience for me. When I first received the email saying about this congress I was thrilled to see something that has to do with vets all over the world so I wanted to learn more.

I am from Cyprus and although I am a foreign student in the Hungarian Faculty, I was happy to participate as IVSA Hungary.

Unfortunately at some of the meetings they pointed out to us that IVSA Hungary has not participated for a long time and we felt a bit uneasy ---- however we justified the fact that it is a really voluntary participation. Hopefully in the future the exchange and participation will not be on a ONE WAY BASIS.

Spain members arranged lectures, visits to farms, pet factories, tours in each and every city.

Main subjects of the lectures followed were:

- *Small animal Rehabilitation*
- *Vets go wild*

- *Ethical implications in handling fighting bulls*
- *How does a pet food manufactory work*

We also had some practical workshops :

- *Small animal Traumatology Dr. F. de Frutos Pachon*
- *Practical obstetrics in cows*
- *Standing Committee for modern technologies in Education workshops.*

In all cities, (Madrid, Leon, Lugo and Barcelona) they have arranged for the whole group a reception by the local authorities such as the Mayor of the city. We had a warm welcome with drinks and snacks.

Also fun was not out of our programme we had culture evening where each country had the opportunity to taste the delicacies from the various countries participating. We had a talent night show. Actually every night was a party time but day time was an educational experience.

Along with lectures was also general assemblies exchanging ideas for making veterinary education more accessible and encouraging exchange of students between various countries faculties.

We had a fund raising events collecting money for underprivileged faculties. This year was for faculty in India requiring internet/electricity connection. The PRINCIPLE of this event made an impression on me. Even an empty tin of soft drink could raise a certain amount of money. It was for a good purpose. Congratulations!

Once again it was a great experience for me I loved and enjoyed every minute of it and I do recommend it to everybody you will not regret it. Sharing ideas, ways of learning and support as well. Knowing that its not only you that have problems in your way to become a vet and most important making connections in your advantage for finding a job afterwards.

*Thea Herodotou
Cyprus*

Exhibition and programme guide for Autumn and Winter

Hungaromed Medical Exhibition
08-11 November
Location: Budapest, Hungexpo Fair
and Trade Center
www.hungaromed.hu
www.hungexpo.hu

Foodapest, International Food, Drink
and Hospitality Exhibition
20-22 November
Location: Budapest, Hungexpo Fair
and Trade Center
www.foodapest.hu
www.hungexpo.hu

C+D 2007
8th Central European Defence
Equipment and Aviation Exhibition
28th November-1st December
Location: Budapest, Hungexpo Fair
and Trade Center
www.cplused.hu
www.hungexpo.hu

List composed by: *József Török*

Places to go to: Eger, Egerszalók

Eger is a city in northern Hungary, perhaps best known for its wine. Like many of Hungary's cities, it has a long and dramatic history, dating back to the Stone Age and that has left the city with various architectural reminders of the events that have shaped it.

It was during the prosperous 14th to 16th centuries that winegrowing became an important practice in Eger. Today it is known as a destination for those interested in tasting local wines. Interestingly, the region is able to produce both quality red and white wines. The most famous of the region, however, is the **Bull's Blood** (Bikavér). Hungary's most famous red wine, it is made of a blend of grapes that can vary depending on the producer.

When visiting Eger, it is a must to walk over to the **Szépasszonyvölgy**, or the Valley of the Beautiful Woman, to experience the wine cellars. Here you will find a green valley covered in grapevines with wine cellars built into the hillside one after the next. Visitors can freely enter the cellars and taste the various producers' wines, enjoy a bite to eat and speak directly with the makers. Be prepared to spend some time there, as you will want to try the wines from numerous cellars.

The city itself has a beautiful, colorful center that is overlooked by a large castle. The main plaza has shops and restaurants all around it where you can easily spend a day wandering about. On some of the side streets, the buildings have been well preserved, each embodying charming characteristics.

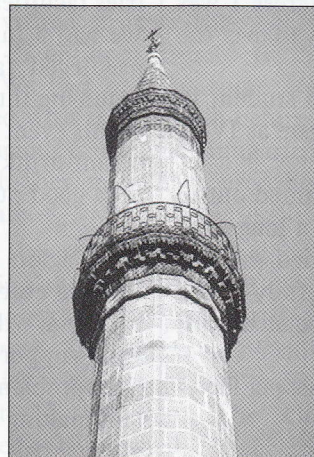


The center of town is where you can find numerous museums telling the story of the region according to various themes. Among the many attractions you can find the Lyceum where the Eye of Eger, a camera obscura, projects images of the town from the top of the tower, the Palots Museum of Popular Arts, the National Wine Museum and the Museum of the Fire Guard.

Castle of Eger

Sitting on a hill overlooking the entire city, there is much to explore in the castle. From canons perched along the stone walls, to church remains and a garden, visitors can get a feel for what it was once like.

There is also a great museum, the István Dobó Castle Museum, where you can find a number of permanent



and temporary exhibitions. From wax-works of famous characters to baroque paintings to tombs and castle history, there is something for everyone.

There is a small fee to enter the castle grounds and additional fees for the exhibitions.

Open Tuesday to Sunday (with limited exhibitions available on Mondays) from 8 a.m. to 6 p.m.

Minaret

Eger was an important point during the Turkish invasion and functioned as a northern defense bastion as well as an administration center. The first attempt on the city by the Turkish invaders is a famous historical battle,



known by all Hungarians. In the 1552 Siege of Eger, fewer than 2,000 defenders successfully fought back 80,000 invading soldiers. In 1596 however, the second invasion succeeded and Eger fell under Turkish rule for 91 years.

The Minaret built during this period is the northernmost monument built by the Turks. It stands 40 meters high and can be climbed by a narrow staircase.

Open from April through the end of October, Tuesday to Sunday from 10 a.m. to 6 p.m.

Address: 1 Knézich Street, Eger

Basilica of Eger

After reclaiming the area from the Turks, religion played an important role for Eger. A slow rebuilding was hampered several times by major fires and then in 1804, the city became the archiepiscopal seat. While the town struggled for freedom from the church's rule, the archbishop maintained his old on the city.

One out come of this influence is the enormous basilica built in 1836. Built in the neo-classical style, it is the second largest in Hungary, after St. Istvan's Basilica in Budapest. It is a beautiful yellow building with a remarkable dome.

Located on the southern edge of the old town, on Eszterházy tér.

Getting there:

Trains leave every half hour from Keleti Train station in Budapest. By car, take the M3 east towards Eger.



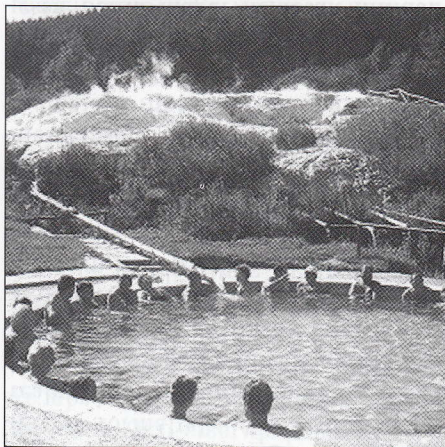
Egerszalók

is a small village just six kilometers west of the city of Eger. It is situated in a valley between the Bükk and Mátra hills, making it a picturesque place to visit. Like Eger, wines are produced here and cellars abound.

The village is characterized by a rich collection of natural attractions and makes a great place for enjoying outdoor activities. Visitors can walk in the hills and forests, visit the natural species of the large pond or take advantage of the thermal waters. A settlement for centuries, at the southern edge of the village you can find cave dwellings carved into the riolite tuff. There are also unique conical rock formations known as the "beehive stones." These make an interesting sight worth visiting.

A rich culture of tradition complements these natural assets, making for a relaxing experience. Visitors can enjoy programs organized by the village, including numerous folkdance presentations.

But the real gem of the village is the thermal bath complex. Here the hot waters from two ancient thermal springs have been flowing out of the side of a hill for ages, leaving behind beautiful mineral formations that cas-



cade down the hill like a frozen waterfall. Bathers have enjoyed the benefits of the mineral-rich waters for ages.

An important factor in shaping this village and its bathing culture has been the Turkish occupation in the area.

They brought with them a strong bathing culture as well as wine traditions, making these central aspects for the settlement. The natural formation seems to oblige this influence as well, as it can be considered the Hungarian version of the famous Turkish Pamukkale.

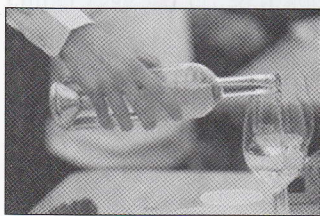
Most recently, a huge wellness and spa complex was built and opened at the site of the thermal baths. One of Hungary's youngest bathing complexes, it covers an expansive area with numerous baths, both indoors and out, and top facilities for therapeutic treatments. Bathers can soak in the hot waters below the beautiful mineral formations, enjoying the natural setting. A far-east center, sauna world, beauty and fitness centers provide guests with a broad range of possibilities for enjoying their stay and truly relaxing.

Getting there:

By car, take the M3 east towards Eger. Trains leave every half hour from Budapest's Keleti train station to Eger. From Eger, the village is 6km by bus.

Etyek: the Vineyard of Budapest

Just 25 km from Budapest, Etyek is one of the country's long-time vine-growing regions in the etyek- Budai area. Spread out over 2000 hectares, it is a windy but mostly sunny village that gets little precipitation. A visit here will be a relatively laid-back and relaxing escape from the city, perfect for walking and plenty of wine sampling.



This particular region attained the rank of wine region

after the systemic changes in 1990, but has had a tradition of wine growing since antiquity. The region extending from Szentendre to Tétény along the Danube River has been inhabited since prehistoric times, and grape production flourished during the reign of the Kings of the main source of income for the inhabitants of the area, who shifted over the centuries from

Ottoman Turks to Germans and finally back to Hungarians. Many of the wine cellars from these ages are still in use today.

The ecological conditions provide for the production of excellent base wines for sparkling wine production with an early harvest. Törley champagnes have been produced in this area since the end of the 19th century. Late harvest grapes also provide raw material for premium wines. Grape and wine varieties also include Chardonnay, Italian Riesling, Rhine Riesling, Pinot Blanc, and Sauvignon Blanc, in short, elegant, dry, definitely acidic, light wines with a fine fragrance.

Etyek is also worth visiting for the round cellars and pretty German houses of the previous century, in which old, precious winery tools can be found among the barrels. After a walk in the hills and vineyards, visitors can visit several other workshops open to the public, such as wood carving artistry and ceramic arts.

As the wine region intends to further

its development by utilizing the proximity of the capital, a trip to Etyek would not be complete without a visit to one of the town's many wine cellars, where visitors can relax, taste local wine, and get information about wine making methods typical to the region. Taking home a few bottles is also highly encouraged!

Getting there: By car, take the M1 to the Ország út



exit, go left at the roundabout and follow it along and then under the highway to Biatorbágy, where it will eventually become Szabadság utca. Take a left at the ending roundabout onto Nagy utca, bear right around the lake, and follow Kossuth Lajos utca to Etyek. Buses leave Etele tér and other hubs several times daily, and take about 45 minutes.